

การประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009
ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่าง
กรณีศึกษาโรงงานผลิตสกรูน็อต

มารุต เจือทอง

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย สาขาการจัดการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีไทย - ญี่ปุ่น

ปีการศึกษา 2553

APPLICATIONS OF TECHNICAL TOOLS IN ISO/TS16949:2009
FOR THIRD TIER AUTOMOTIVE MANUFACTURERS
A CASE STUDY OF A SCREW AND NUTS MANUFACTURE

Maroot Juarthong

A Term Paper Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Business Administration Program in Industrial Management
Graduate School
Thai-Nichi Institute of Technology
Academic Year 2010

หัวข้อสารนิพนธ์

การประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน
ISO/TS16949:2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วน
ยานยนต์ระดับล่าง กรณีศึกษา โรงงานผลิตสกรูน็อต
มาร์ต เจือทอง
การจัดการอุตสาหกรรม
ดร. ณรงค์พันธ์ บุญทรงไพศาล

โดย

สาขาวิชา

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
(ดร. ณรงค์พันธ์ บุญทรงไพศาล)

..... ประธานคณะกรรมการหลักสูตร
(ดร. ดำรงเกียรติ รัตนอมรพิน)

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. พิชิต สุขเจริญพงษ์)

วันที่ เดือน พ.ศ.

มารถ เจือทอง : การประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949 : 2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่าง กรณีศึกษา โรงงานผลิตสกรูน็อต
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. ณรงค์พันธ์ บุญทรงไพศาล, 56 หน้า

งานศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่าง และเพื่อศึกษาหาแนวทางในการลดความผันแปรต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายใต้กระบวนการผลิต แนวคิดและหลักการของเครื่องมือนี้ คือ การควบคุมความผันแปรต่าง ๆ ที่เกิดเกิดขึ้นตั้งแต่การตรวจรับวัตถุดิบ การจัดเก็บวัตถุดิบ การผลิต การจัดเก็บสินค้าสำเร็จรูป และการส่งมอบให้แก่ลูกค้า ซึ่งการดำเนินงานตามแนวคิดนี้ จะทำให้สามารถควบคุมคุณภาพที่ต้องการได้ และตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้ามากที่สุด

จากการศึกษาการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่าง พบว่า ความผันแปรที่เกิดขึ้นภายใต้กระบวนการผลิตได้แก่ ความผันแปรที่เกิดจากพนักงานฝ่ายผลิตที่ทำการตรวจรับวัตถุดิบ ความผันแปรที่เกิดจากพนักงานฝ่ายตรวจสอบคุณภาพที่ทำการตรวจผลิตภัณฑ์ระหว่างกระบวนการผลิต ความผันแปรที่เกิดจากเครื่องมือวัดที่ใช้ตรวจวัดผลิตภัณฑ์ทั้งกระบวนการและความผันแปรที่เกิดจากเครื่องจักรที่ใช้ในกระบวนการผลิต

ผลที่ได้ คือ ค่า RPN สูงสุดเกิดขึ้นกับชิ้นส่วนแม่พิมพ์รีดเกลียว ของกระบวนการผลิตชิ้นงาน (SCREW JMP M5) มีค่าลดลง จาก 120 เหลือ 50 อีกทั้งส่งผลให้ค่าสมรรถนะกระบวนการผลิต Cp เพิ่มขึ้นจาก 0.95 เป็น 1.22 และ Cpk เพิ่มขึ้นจาก 0.83 เป็น 1.14 และเปอร์เซ็นต์ GR&R ของระบบการวัดมีค่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ คือ มีค่าอยู่ที่ 3.85%

ซึ่งจากผลการศึกษาการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่าง ได้แก่ FMEA SPC และ MSA สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตชิ้นงาน SCREW JMP M5 เพิ่มขึ้นจาก 75% เป็น 93%

บัณฑิตวิทยาลัย
สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม
ปีการศึกษา 2553

ลายมือชื่อนักศึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

MAROOT JUARTHONG : APPLICATIONS OF TECHNICAL TOOLS IN ISO/TS16949:2009 FOR THIRD TIER MANUFACTURERS : A CASE STUDY OF A SCREW AND NUTS MANUFACTURE. ADVISOR : DR. NARONGPON BOONSONGPAISAN, 56 PP.

This research aims to study the application of technical tools as standard ISO/TS16949:2009 for the third tier automotive industry and to determine methods to reduce variations in the process. Concepts and principles of this tool is to control the variations that have occurred from the inspection of raw materials, storage of raw materials, production, storage of finished goods and delivery to customers. This technical tools will be able to control the quality and will be able to the customers requirements. The study on applications of technical tools as standard ISO/TS16949:2009 for the third tier automotive industry found that the variations in the process are caused by personal factors during inspection of raw materials, product quality inspection during the manufacturing process, measurement instrumentation and variations of the machines in the production process.

The analysis presented in this paper show that the result of the maximum RPN occurred to the spiral molded parts (part name SCREW JMP M5) which decreased from 120 to 50, the process capacity C_p increased from 0.95 to 1.22, C_{pk} increased from 0.83 to 1.14, percentage of GR&R of the measurement system are in the acceptable threshold with a value of 3.85%.

The results shown that the technical tools with in of standard ISO/TS16949: 2009, FMEA SPC and MSA, increasing the performance of the production process from 75% to 93%.

Graduate School

Field of Study Industrial Management

Academic Year 2010

Student's Signature.....

Advisor's Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเรื่องนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือและขวัญกำลังใจจากคนรอบข้างเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งจากครอบครัว ครูอาจารย์และเจ้าของธุรกิจที่เป็นโรงงานผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ตัวอย่างที่ข้าพเจ้านำมาศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ข้าพเจ้าสามารถทำสารนิพนธ์ฉบับนี้

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง สำหรับดร. ณรงค์พนธ์ บุญทรงไพศาล อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ตรวจทานแก้ไขเนื้อหาเป็นอย่างดี และให้คำแนะนำที่ก่อให้เกิดความคิดใหม่ ๆ แก่ข้าพเจ้าเพื่อนำไปปรับปรุงการศึกษารั้งนี้ ให้ได้ดียิ่งขึ้น

หากรายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้มีข้อบกพร่องประการใด ผู้ศึกษาขออ้อมรับและกราบขออภัยไว้ ณ ที่นี้ และผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสารนิพนธ์ฉบับนี้ จะเกิดคุณค่าแก่การพัฒนาภาคอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่างของประเทศต่อไป

มารุต เจือทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูป	ฎ
 บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
ขอบเขตการศึกษา.....	2
ขั้นตอนการดำเนินงาน	2
แผนงานและระยะเวลาดำเนินงาน.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
นิยามศัพท์.....	4
 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิดและหลักการพื้นฐาน.....	5
การปรับปรุงกระบวนการ.....	5
ความหมายของการปรับปรุง.....	5
ความหมายของกระบวนการ.....	5
เครื่องมือที่ใช้ในการปรับปรุงกระบวนการ	6
การวิเคราะห์ลักษณะข้อบกพร่องและผลกระทบด้านคุณภาพ หรือ (Failure Mode and Effect Analysis : FMEA)	6
แนวความคิดของ FMEA	6
ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำ FMEA สำหรับกระบวนการ	7
ประโยชน์การวิเคราะห์ลักษณะข้อบกพร่องและผลกระทบด้านคุณภาพ	15
การควบคุมกระบวนการเชิงสถิติ Statistical Process Control: SPC	17

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2	แผนภูมิควบคุม (Control Chart)	17
	ชนิดของแผนภูมิควบคุม.....	17
	ส่วนประกอบของแผนภูมิควบคุม.....	18
	วิธีการสร้างแผนภูมิควบคุม	19
	การวิเคราะห์ลักษณะของจุดในแผนภูมิควบคุม	19
	ขั้นตอนการสร้างแผนภูมิควบคุมค่าเฉลี่ยและพิสัย.....	22
	การวิเคราะห์ระบบการวัด (Measurement Systems Analysis: MSA)	22
	การวิเคราะห์คุณสมบัติด้าน Gage Repeatability and Reproducibility หรือ GR&R.....	23
	เกณฑ์การยอมรับค่า % GR&R	23
	เกณฑ์การพิจารณาค่า รีพีเทบิลิตี้ (%EV) และ รีโพรดิวซิบิลิตี้ (%AV)	24
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
	ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ FMEA	27
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ SPC	28
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ MSA.....	29
3	วิธีการดำเนินการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009	
	ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่าง	31
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
	ขั้นตอนในการศึกษา.....	32
	ขั้นตอนการดำเนินผลิตสรุปประกอบด้วยขั้นตอนทั้งหมด 17 ขั้นตอน.....	35
	สภาพปัญหาของโรงงานผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่างตัวอย่าง	35
	ศึกษาการประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ความล้มเหลวของกระบวนการผลิตชิ้นงาน (FMEA).....	36
	การศึกษาการประยุกต์ใช้การควบคุมกระบวนการเชิงสถิติหรือ SPC	39
	คำนวณค่าสมรรถนะกระบวนการ $(Cp = \frac{USL - LSL}{6\sigma})$	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	คำนวณค่าสมรรถนะกระบวนการ ($C_p = \frac{USL - LSL}{6\sigma}$)..... 41 คำนวณค่าอัตราส่วนสมรรถนะกระบวนการ (C_{pk} ค่าต่ำสุดระหว่าง $\frac{USL - \bar{X}}{3\sigma}$, $\frac{\bar{X} - LSL}{3\sigma}$)..... 41 ศึกษาการวิเคราะห์ระบบการวัดด้วยวิธี GR&R 41
4	บทสรุปและข้อเสนอแนะ 44 สรุปผลการศึกษา 44 คำนวณค่าสมรรถนะกระบวนการ C_p และค่าอัตราส่วนสมรรถนะกระบวนการ C_{pk}..... 48 สรุปผลการดำเนินงานก่อนและหลังการปรับปรุงกระบวนการผลิต..... 49 ข้อเสนอแนะ..... 50
บรรณานุกรม.....	52
ประวัติผู้เขียนสารนิพนธ์.....	56

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แผนงานและระยะเวลาดำเนินงาน	3
2 ตัวอย่าง FMEA	9
3 เกณฑ์การประเมินผลความรุนแรงของผลกระทบ (Severity: S)	11
4 เกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการตรวจจับของระบบควบคุมกระบวนการ (Detection: D) A – ระบบป้องกันความผิดพลาด B – ใช้เครื่องมือตรวจสอบ C – ตรวจสอบโดยผู้ปฏิบัติงาน.....	13
5 เกณฑ์การประเมินผลโอกาสการเกิดขึ้นของสาเหตุ (Occurrence: O).....	15
6 ตัวอย่างการวิเคราะห์ FMEA	16
7 ตัวอย่างการวิเคราะห์ระบบการวัดด้วยวิธี GR&R	25
8 การประมวลผลระบบการวัด GR&R ด้วยโปรแกรม Microsoft Excel	26
9 สรุปผลทบทวนโดยฝ่ายบริหารประจำปี 2553.....	35
10 การประยุกต์ใช้ FMEA ในกระบวนการผลิต.....	37
11 ข้อเสนอแนะการแก้แนวโน้มผลกระทบกระบวนการผลิต.....	38
12 ข้อมูลการวัดชิ้นงาน SCREW-JMP- M5.....	39
13 ผลการศึกษาการวัดด้วยวิธี GR&R	43
14 การวิเคราะห์ FMEA หลังดำเนินการปรับปรุงกระบวนการผลิต	45
15 ผลการวิเคราะห์ระบบการวัดด้วยวิธี GR&R	46
16 การเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำแผนภูมิควบคุมหลังปรับปรุงกระบวนการผลิต.....	47
17 สรุปประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตชิ้นงาน (SCREW JMP M5)	49
18 สรุปสมรรถนะของกระบวนการผลิตชิ้นงาน (SCREW JMP M5)	49
19 สรุปค่า RPN ของกระบวนการผลิตชิ้นงาน (SCREW JMP M5)	50
20 สรุปค่า % GR&R ของการวัดชิ้นงาน (SCREW JMP M5)	50

สารบัญรูป

รูป	หน้า
1 จุดพิกัดบนแผนภูมิควบคุมที่ตกอยู่นอกขีดจำกัดควบคุมบนและล่างตามลำดับ	20
2 จุดพิกัด 2 จุดติดกันและอยู่ใกล้ขีดจำกัดควบคุมบนและล่างตามลำดับ	20
3 จุดพิกัดอย่างน้อย 7 จุดปรากฏติดต่อกันอยู่ใกล้ขีดจำกัดควบคุมบนและล่าง	21
4 จุดพิกัดมีแนวโน้มไปทางด้านใดด้านหนึ่งของแผนภูมิ	21
5 ผลิตภัณฑ์ Screw Stainless	32
6 ผลิตภัณฑ์ Machine Screw	32
7 พื้นที่ภายในกระบวนการผลิต	33
8 พื้นที่จัดเก็บวัตถุดิบ บรรจุ และจัดเก็บผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป	33
9 เครื่องจักรที่กำลังผลิตชิ้นงาน SCREW JMP M5	34
10 เครื่องจักรที่กำลังผลิตชิ้นงาน SCREW JMP M5	34
11 แผนภูมิควบคุมค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ -Chart (ก่อนการปรับปรุง).....	40
12 เครื่องมือวัดและชิ้นงานตัวอย่าง	42
13 ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการศึกษาระบบการวัด MSA.....	42
14 แผนภูมิควบคุมค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ -Chart (หลังการปรับปรุง).....	48

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมยานยนต์มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมาก โดยสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ภาคอุตสาหกรรมไทยได้สูงถึง 210 พันล้านบาทต่อปี ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12 ของภาคอุตสาหกรรมรวม และมีสัดส่วนร้อยละ 9.3 ของมูลค่าส่งออกรวมจากข้อมูลล่าสุดในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2553 พบว่าทิศทางการอุตสาหกรรมยานยนต์กลับมาเติบโตได้ดีทั้งยอดผลิต ยอดขาย และยอดส่งออก ปัจจัยสำคัญที่คาดว่าจะส่งผลดีต่อแนวโน้มตลาดยานยนต์ในปี 2553 ได้แก่ 1) เศรษฐกิจของตลาดส่งออกรถยนต์ปีนี้มีทิศทางสดใส 2) รถยนต์นั่งขนาดเล็กจะได้รับปัจจัยหนุนต่อการเติบโตจากภาวะราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ผันผวนและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และ 3) ข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) และกรอบข้อตกลงเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA) จะส่งผลดีต่ออนาคตอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยทำให้คาดว่าแนวโน้มอุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ของไทยจะยังคงขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะรถยนต์นั่งขนาดเล็ก (สถาบันยานยนต์แห่งประเทศไทย. 2553)

จากการขยายตัวของอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งส่งผลกระทบทำให้เกิดการแข่งขันอย่างสูงในกลุ่มของผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ โดยที่ผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ทั้งหลายพยายามที่จะสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันเพื่อรักษาและเพิ่มส่วนแบ่งตลาด ทำให้ผู้ผลิตได้มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพความสามารถในการแข่งขัน ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มผลผลิตและการปรับปรุงกระบวนการผลิต โดยการนำเทคโนโลยีการผลิตใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ หรือจะเป็นการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อลดความสูญเสียและความผันแปรที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ได้มีการนำมาตรฐาน ISO/TS 16949:2009 มาประยุกต์ใช้ ควบคู่กับข้อกำหนดของลูกค้าต่าง ๆ เพื่อให้สามารถแข่งขันในกลุ่มอุตสาหกรรมผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ได้

ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาได้เกิดแนวความคิดที่ต้องการศึกษาในการนำเอาเครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน TS16949:2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์มาเป็นเครื่องมือในการประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เน้นการป้องกันการข้อบกพร่องต่าง ๆ ลดความผันแปร ลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตและตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้ากลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ได้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน TS16949:2009
2. เพื่อศึกษาและหาแนวทางในการลดความผันแปรที่เกิดขึ้นภายใต้กระบวนการผลิต

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านปัจจัยเนื้อหา ศึกษาการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 สำหรับโรงงานผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่างตัวอย่าง
2. ขอบเขตด้านพื้นที่และผู้ให้ข้อมูล ศึกษาภายใต้กระบวนการผลิตเฉพาะส่วนที่เป็นสายการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ต้นแบบที่สนใจ และทำการศึกษาร่วมกับบุคลากรจากฝ่ายบริหาร 2 คน บุคลากรจากฝ่ายผลิต 2 คน บุคลากรจากฝ่ายควบคุมคุณภาพ 2 คน รวม 6 คน
3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ศึกษาโดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายน 2553 ถึงเดือนมกราคม 2554 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 8 เดือน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ศึกษาเนื้อหาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์
2. กำหนดวิธีการทดลองเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์
3. ดำเนินการการศึกษาการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สำหรับกระบวนการผลิตชิ้นงานตัวอย่าง
4. วิเคราะห์ผลการทดลองจากการนำเครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์มาประยุกต์ใช้
5. สรุปผลการทดลองพร้อมข้อเสนอแนะภายหลังจากที่ประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์สำหรับโรงงานผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่างตัวอย่าง

แผนงานและระยะเวลาดำเนินงาน

ตารางที่ 1 แผนงานและระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลา ขั้นตอน		เดือน มิ.ย. 2553 – เดือน ม.ค. 2554							
		มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.
1.	การศึกษาเนื้อหาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางเทคนิค								
2.	กำหนดวิธีการทดลองเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิค								
3.	เก็บรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินการประยุกต์ใช้เครื่องมือ ในกระบวนการผลิต								
4.	วิเคราะห์ผลการทดลองจากการนำเครื่องมือทางเทคนิคมาประยุกต์ใช้								
5.	สรุปผลการวิจัยและจัดทำรายงาน								

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบผลที่ได้รับจากการประยุกต์เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่าง

2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการส่งเสริมและเผยแพร่และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ แก่สถานประกอบการที่ดำเนินการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่างอื่นๆ ที่มีความสนใจ

นิยามศัพท์

1. **มาตรฐาน ISO/TS16949: 2009** หมายถึง ระบบมาตรฐานนานาชาติที่เป็นข้อกำหนดเฉพาะในธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์
2. **เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์** หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการควบคุมกระบวนการสำหรับมาตรฐานสำหรับอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ อันได้แก่ SPC MAS FMEA
3. **SPC (Statistic Process Control)** หมายถึง การควบคุมคุณภาพเชิงสถิติ
4. **อัตราส่วนสมรรถภาพขบวนการ (Process Potential Index) Cp** หมายถึง ความสามารถของกระบวนการผลิตโดยพิจารณาเฉพาะขนาดของความผันแปรโดยเปรียบเทียบความผันแปรของกระบวนการผลิต กับช่วงกว้างของสเปค (ค่าเผื่อของสเปคที่อนุญาต)
5. **อัตราส่วนสมรรถภาพขบวนการ (Process Performance) Cpk** หมายถึง ความสามารถของกระบวนการผลิตที่จะสามารถผลิตสินค้าได้ตรงตามข้อกำหนดหรือไม่โดยพิจารณาทั้งขนาดของความผันแปรและค่าเฉลี่ยของกระบวนการ โดยเปรียบเทียบกับช่วงกว้างของสเปค
6. **MSA (Measurement System Analysis)** หมายถึง การวิเคราะห์ระบบการวัด
7. **FMEA (Failure Mode Effect Analysis)** หมายถึง การวิเคราะห์ความล้มเหลวของกระบวนการ
8. **การวัด** หมายถึง การกำหนดค่าตัวเลขให้แก่วัตถุเพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ที่เป็นจริงของวัตถุตั้งกล่าวด้วยคุณสมบัติเฉพาะที่กำหนด
9. **ค่ามาสเตอร์** เป็นค่าที่กำหนดค่ามาตรฐาน (ค่าอ้างอิง) ให้กับชิ้นงานที่สามารถสอบกลับไปยัง International Standard
10. **GAUGE R&R** หมายถึง เป็นคำย่อของ Gauge Repeatability และ Reproducibility
11. **Gauge Repeatability** หมายถึง ความสามารถของระบบการวัด เมื่อทำการวัดคุณลักษณะหนึ่งหลายๆ ครั้งด้วยอุปกรณ์ตัวเดิมโดยผู้วัดคนเดิม ซึ่งก็คือ การวัดความผันแปรของเครื่องมือวัด
12. **Gauge Reproducibility** หมายถึง ความผันแปรของค่าเฉลี่ยจากการวัด เมื่อทำการวัดคุณลักษณะหนึ่งด้วยอุปกรณ์ตัวเดิมโดยผู้วัดที่ต่างกันซึ่งก็คือ การวัดความผันแปรของผู้ทำการวัด

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและหลักการพื้นฐาน

ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 และเพื่อศึกษาหาแนวทางในการลดความผันแปรที่เกิดขึ้นภายใต้กระบวนการผลิต ตามแนวคิดของเครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ เพื่อที่จะสามารถแข่งขันและรองรับการขยายตลาดของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ในอนาคตที่กำลังมีแนวโน้มเติบโต ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจึงได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

การปรับปรุงกระบวนการ

แนวคิดเกี่ยวกับการปรับปรุงกระบวนการ ได้มีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดไว้หลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าความหมาย และรวบรวมมาได้ดังนี้

ความหมายของการปรับปรุง

คลาร์ก (Clark T. J. 1999 : 14) ให้ความหมายของคำว่า การปรับปรุง หมายถึง การนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง สามารถแบ่งออกได้ทั้งการเปลี่ยนแปลงและแบบวิวัฒนาการ และแบบปฏิวัติ ซึ่งการปรับปรุงแบบวิวัฒนาการจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไปตลอดเวลา ส่วนการปรับปรุงแบบปฏิวัติการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงแบบทันทีทันใดในครั้งเดียว ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์ใหม่ (Reinventing) การปรับรื้อระบบ (Re-engineering) และการออกแบบใหม่ (Re-designing)

ช่วงโชติ พันธุเวช (2547 : 668) ให้ความหมายของคำว่า การปรับปรุง หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ที่มีผลงานซึ่งมีผลมาจากการตรวจสอบคุณภาพและพบจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องของการดำเนินงานและนำมาปรับปรุง เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในกิจกรรมและกระบวนการทั่วทั้งองค์กร และสร้างผลประโยชน์ให้แก่ลูกค้าและองค์กร

ความหมายของกระบวนการ

คลาร์ก (Clark T. J. 1999 : 14) กล่าวว่า กระบวนการ คือ ลำดับขั้นตอนของการปฏิบัติที่คนเลือกกระทำเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้ยังรวมถึงเส้นทาง พฤติกรรม กิจกรรม วิธีปฏิบัติ วิธีปฏิบัติ และกระทำการต่าง ๆ ให้แล้วเสร็จ

วีรพจน์ ลือประสิทธิ์สกุล (2544 : 262) กระบวนการ คือ ความสัมพันธ์หรือความเชื่อมโยงอันมีรูปแบบที่แน่นอนรูปแบบหนึ่ง ระหว่างกิจกรรมการทำงานหลายๆ กิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน ซึ่งได้รับการออกแบบเอาไว้ล่วงหน้า เพื่อปรับเปลี่ยนวัตถุดิบหรือบริการที่จัดหาให้เป็นผลผลิตหรือบริการที่มีมูลค่าสูงขึ้น

วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2542 : 134) กระบวนการ คือ กลุ่มของกิจกรรมต่างๆ ซึ่งกระทำตามลำดับอย่างเกี่ยวเนื่องกันเมื่อเปลี่ยนปัจจัยเข้า ได้แก่ วิธีการ วัสดุ อุปกรณ์ คน และสภาพแวดล้อมให้เป็นผลผลิต ได้แก่ บริการ ผลิตภัณฑ์ สารสนเทศ โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มในแต่ละกิจกรรมหรือแต่ละขั้นตอน โดยกระบวนการที่ได้รับการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ จะส่งผลให้เกิดงานที่มีคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการปรับปรุงกระบวนการ

เครื่องมือที่ใช้ในการปรับปรุงกระบวนการตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่าง ประกอบด้วยเครื่องมือหลัก อันได้แก่ Failure Modes and Effects Analysis หรือ FMEA Statistical Process Control หรือ SPC และ Measurement System Analysis หรือ MSA ที่สามารถช่วยในการลดความผันแปรภายใต้กระบวนการผลิต และปรับปรุงความสามารถของกระบวนการผลิต ปัจจุบันเครื่องมือเหล่านี้ได้มีการปรับปรุงเนื้อหาเพื่อให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์ลักษณะข้อบกพร่องและผลกระทบด้านคุณภาพ หรือ (Failure Mode and Effect Analysis, FMEA)

การวิเคราะห์ความล้มเหลวและผลกระทบ หรือ FMEA นั้นเป็นวิธีการในการกำหนดแนวโน้มที่จะเกิดสภาพความล้มเหลวที่อาจเกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการ เป็นการประเมินความเสี่ยงร่วมกับความล้มเหลวแบบต่าง ๆ ลำดับความสำคัญของสภาพการล้มเหลวขึ้นอยู่กับความเร่งด่วนหรือสภาพของความล้มเหลวนั้น และในการป้องกันก็เช่นกันจะดำเนินการก่อนหลังตามความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้น

แนวความคิดของ FMEA

กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547ค : 28-33) กล่าวถึง การดำเนินการ FMEA สำหรับกระบวนการให้บรรลุประสิทธิผลมีการดำเนินการตามแนวความคิดพื้นฐาน 3 ประการ คือ

1. คณะทำงาน ในข้อกำหนดที่ 7.3.1.1 ของ ISO/TS16949:2009 กล่าวถึงหลักการตั้งสมาชิกผสมจากหลายหน่วยงาน (Multidisciplinary Approach) คือ องค์กรต้องใช้สมาชิกผสมผสานจากหลายหน่วยงานในการจัดเตรียมการดำเนินการสร้างผลิตภัณฑ์รวมถึงการพัฒนาการตัดสินใจสุดท้าย และการเฝ้าติดตามคุณลักษณะพิเศษ

ดังนั้นหลักการสมาชิกผสมผสานจากหลายหน่วยงานมักรวม แผนกออกแบบ แผนกโรงงาน แผนกวิศวกรรม แผนกคุณภาพ แผนกผลิต และบุคลากรอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งการทำงานอยู่ในรูปแบบของการได้ประโยชน์ร่วมกัน คือ ความพยายามให้สมาชิกของทีมเรียนรู้เทคนิคและเทคโนโลยีเฉพาะด้านจากสมาชิกคนอื่น ๆ

2. การดำเนินการผ่านการวิเคราะห์หน้าที่ของกระบวนการ

การวิเคราะห์หน้าที่ของกระบวนการเริ่มจากการกำหนดกระบวนการที่ต้องการศึกษา แล้วทำการชี้แจงหน้าที่ (Function) ของกระบวนการ หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์ว่ากระบวนการใดบ้างที่ไม่ได้รับการตอบสนอง โดยผลดังกล่าว หมายถึง ข้อบกพร่อง (Failure) ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและเรียกลักษณะข้อบกพร่องว่า Failure Mode ของกระบวนการ นอกจากนี้ทำการพิจารณาถึงแนวความคิดในการทำงานของกระบวนการเพื่อกำหนดสาเหตุที่เป็นไปได้ที่ทำให้เกิดลักษณะข้อบกพร่องรวมถึงการชี้แจงถึงลูกค้ำของกระบวนการ โดยลูกค้ำ หมายถึง กระบวนการทำน้ำ (Downstream Process) และความต้องการของลูกค้ำจะทำให้ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่ลูกค้ำเนื่องจากลักษณะข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นและความต้องการของลูกค้ำจะทำให้ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่ลูกค้ำเนื่องจากลักษณะข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น

3. การดำเนินการโดยเน้นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องไม่สิ้นสุด

การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องไม่สิ้นสุด คือ การที่เอกสารเกี่ยวกับ FMEA จะต้องได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่องซึ่งทำให้เอกสารอยู่ในลักษณะของเอกสารที่มีชีวิต

ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำ FMEA สำหรับกระบวนการ

ในการสร้าง FMEA สำหรับกระบวนการเริ่มต้นจากการสร้างแผนภูมิการไหลเพื่อแสดงแนวคิดของกระบวนการ หลังจากนั้นปฏิบัติตามแบบฟอร์ม FMEA สำหรับกระบวนการโดยอ้างอิงจาก (AIAG 2001) แบบฟอร์มแสดงดังภาพประกอบ 2 โดยแบบฟอร์มมีรายละเอียดดังนี้

1. หมายเลข FMEA (FMEA Number) สำหรับระบุหมายเลขเอกสารเพื่อใช้ในการอ้างอิงและติดตาม
2. ชื่อ (Item) สำหรับระบุชื่อและหมายเลขของระบบ ระบบย่อยหรือชิ้นส่วนที่ทำการประกอบสำหรับกระบวนการที่ทำการวิเคราะห์
3. ผู้รับผิดชอบกระบวนการ (Process Responsibility) สำหรับระบุชื่อผู้ผลิต (OEM) ฝ่ายงานและกลุ่มงานทั้งนี้อาจรวมถึงชื่อของผู้ส่งมอบถ้าทราบ
4. ผู้จัดทำ (Prepare by) สำหรับระบุชื่อของคนที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดเตรียม FMEA พร้อมหมายเลขโทรศัพท์และชื่อของบริษัทที่สังกัด
5. รุ่นของผลิตภัณฑ์ (Model Year(s)/Program(s)) สำหรับระบุชื่อรุ่นของผลิตภัณฑ์ (ปี พ.ศ. หรือโปรแกรม) ที่จะใช้และ/หรือได้รับผลกระทบจากกระบวนการที่ทำการวิเคราะห์

6. วันสำคัญ (Key Date) ระบุวัน เดือน ปี ที่ควรกำหนดเสร็จ ซึ่งไม่ควรเกินไปกว่ากำหนดวันเริ่มต้นทำการผลิต

7. วัน เดือน ปี สำหรับ FMEA (FMEA Date) สำหรับระบุวัน เดือน ปี ที่เริ่มต้นจัดทำ FMEA และวัน เดือน ปี ที่ทบทวน FMEA ครั้งล่าสุด

8. คณะทำงาน (Core Team) สำหรับระบุชื่อบุคคลที่รับผิดชอบ รวมถึงฝ่ายงานที่มีอำนาจในการบังคับและ/หรือดำเนินงาน

9. หน้าที่/ความต้องการของกระบวนการ (Process Function/Requirement) สำหรับระบุขั้นตอนกระบวนการ ให้ใช้คำถ้อยง่ายๆ ว่าสิ่งนั้นคืออะไร และสิ่งนั้นใช้ทำอะไร และในกรณีที่มีหน้าที่ของกระบวนการหลายข้อ ควรมีการจัดลำดับก่อนหลัง เพราะอาจทำให้มีข้อบกพร่องแตกต่างกันได้

10. แนวโน้มของลักษณะข้อบกพร่อง (Potential Failure Mode) สำหรับระบุลักษณะข้อบกพร่อง (Failure Mode) ซึ่งในการวิเคราะห์อยู่ภายใต้สมมติฐานที่ว่า ชิ้นส่วนหรือวัตถุดิบที่นำเข้ามาจากกระบวนการก่อนหน้ามีความถูกต้องเสมอ เพื่อพิจารณาถึงลักษณะข้อบกพร่องที่แท้จริงของกระบวนการ

11. แนวโน้มของผลจากข้อบกพร่อง (Potential Effects of Failure) สำหรับระบุแนวโน้มของผลจากข้อบกพร่อง หมายความว่า ผลกระทบของลักษณะข้อบกพร่องที่กระทบกับลูกค้า โดยผลกระทบอยู่ในรูปของสิ่งที่ลูกค้าสังเกตเห็นหรือสิ่งที่ลูกค้าเคยมีประสบการณ์มาก่อน

12. ความรุนแรงของผลกระทบ (Severity : S) สำหรับระบุเลขระดับความรุนแรงของปัญหา ซึ่งได้จากการประเมินโดยใช้ค่าสเกล 1 ถึง 10 โดยเกณฑ์ดังกล่าวจะพิจารณาจากลูกค้าภายนอกก่อนเป็นลำดับแรก และกรณีที่ผลกระทบเกิดขึ้นทั้งลูกค้าภายนอกและลูกค้าภายใน ให้ใช้คะแนนจากความรุนแรงที่สูงกว่าจากการประเมินในการวิเคราะห์ FMEA คะแนนความรุนแรงของผลกระทบ

13. การจำแนก (Classification) สำหรับระบุลักษณะพิเศษของผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการ (Special Product Characteristic) เช่น คุณลักษณะวิกฤต สำคัญมาก สำคัญน้อย และมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 2 ตัวอย่าง FMEA

[illegible]

14. แนวโน้มของสาเหตุ/กลไกของข้อบกพร่อง (Potential Causes/Mechanisms of Failure) สำหรับระบุแนวโน้มของสาเหตุ กลไกที่ทำให้เกิดข้อบกพร่อง ซึ่งระบุรายการที่เป็นไปได้ทำให้เกิดความบกพร่องนั้น

15. โอกาสในการเกิด (Occurrence : O) สำหรับระบุโอกาสความเป็นไปได้ในการเกิดผลกระทบซึ่งการกำหนดคะแนนให้กับโอกาสการเกิดอาศัยข้อมูลอัตราข้อบกพร่องที่เป็นไปได้ (Possible Failure Rates) ที่ขึ้นอยู่กับจำนวนข้อบกพร่องที่มีการคาดการณ์ในระหว่างการปฏิบัติกับกระบวนการหรือได้มาจากข้อมูลเชิงสถิติโดยอาศัยการคำนวณค่าดัชนีความสามารถเชิงสมรรถนะของกระบวนการ Ppk สำหรับกระบวนการที่คล้ายคลึงกัน

16. การควบคุมในปัจจุบัน (Current Process Controls) สำหรับระบุการควบคุมกระบวนการ หรือ ความมุ่งมั่นอื่น ๆ ที่จะทำให้มั่นใจว่ากระบวนการผลิตมีความสามารถที่จะรองรับความบกพร่องที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- การป้องกัน (Prevention) หมายถึง การป้องกันสาเหตุ/กลไกของข้อบกพร่องหรือลักษณะของข้อบกพร่องจากการเกิดขึ้น

- การตรวจจับ (Detection) หมายถึง การตรวจจับสาเหตุ/กลไกของข้อบกพร่องหรือลักษณะข้อบกพร่องเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติการแก้ไขต่อไป

17. การตรวจจับ (Detection D) สำหรับระบุคะแนนการประเมินขีดความสามารถในการตรวจจับข้อบกพร่อง โดยจะให้คะแนนในการตรวจจับต่ำลงก็ต่อเมื่อระบบมีความสามารถในการตรวจจับที่ดีขึ้น ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนวิธีการควบคุมที่ได้วางแผนไว้เท่านั้น ให้กฎเกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการตรวจจับของระบบควบคุมกระบวนการ ดังตารางที่ 2

18. ตัวเลขแสดงลำดับของความเสี่ยง (Risk Priority Number RPN) สำหรับระบุเลขแสดงความรุนแรงต่อความล้มเหลว โอกาสที่เกิดความล้มเหลว และความสามารถในการตรวจจับผลิตภัณฑ์ซึ่งมีค่าระหว่าง 1-1,000 ซึ่งค่า RPN สามารถคำนวณได้จาก $S \times O \times D$ เมื่อกำหนดให้ RPN คือ ตัวเลขแสดงลำดับความเสี่ยง เมื่อ S คือ คะแนนความรุนแรงของผลกระทบ เมื่อ O คือ คะแนนโอกาสในการเกิด และเมื่อ D คือ การตรวจจับ

19. วิธีการปฏิบัติการแก้ไข (Recommended Action) สำหรับระบุข้อเสนอแนะกิจกรรมการป้องกัน และการแก้ไขเมื่อพบว่าค่า RPN สูง ๆ โดยปกติเมื่อค่าคะแนนความรุนแรงของผลกระทบมีค่า 9 หรือ 10 ควรจะทำการแก้ไขและป้องกันเพื่อลดค่า RPN

20. ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติการแก้ไขและวันเสร็จสิ้น (Responsibility for the Recommended Action) สำหรับระบุผู้รับผิดชอบโครงการและกำหนดวันที่ดำเนินการเสร็จ

21. การแก้ไข (Action Taken) สำหรับระบุการแก้ไขที่ได้ดำเนินการไป

22. ผลการแก้ไข (Action Result) สำหรับระบุผลการแก้ไขและป้องกันที่ได้ดำเนินการไป โดยทำการประเมินค่า RPN ใหม่

ตารางที่ 3 เกณฑ์การประเมินผลความรุนแรงของผลกระทบ (Severity: S)

ผลกระทบ	กฎเกณฑ์การจัดอันดับความรุนแรงของผลกระทบ ในกรณีที่ความล้มเหลวส่งผลให้เกิดความบกพร่องกับผู้บริโภค หรือโรงงานแล้ว ควรจะพิจารณาผู้บริโภคเป็นอันดับแรกก่อนเสมอ แต่ถ้าเกิดผลกระทบทั้งผู้บริโภคและโรงงาน ให้พิจารณาความรุนแรงที่สูงกว่า		ระดับ
	ผลกระทบต่อลูกค้า	ผลกระทบต่อโรงงาน	
อันตรายร้ายแรง โดยไม่มีการเตือนล่วงหน้า	อันดับความรุนแรงสูงมาก เมื่อแนวโน้มความล้มเหลวส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย การทำงานของยานยนต์ และ/หรือไม่สอดคล้องกับกฎระเบียบของรัฐโดยไม่มีการเตือน	หรือ อาจส่งผลอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน (เครื่องจักร การประกอบ) โดยไม่มีการเตือน	10
อันตรายร้ายแรงแต่ไม่มีการเตือน	อันดับความรุนแรงสูงมาก เมื่อแนวโน้มความล้มเหลวส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย การทำงานของยานยนต์ และ/หรือไม่สอดคล้องกับกฎระเบียบของรัฐโดยไม่มีการเตือน	หรือ อาจส่งผลอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน (เครื่องจักร การประกอบ) โดยไม่มีการเตือน	9
สูงมาก	ความบกพร่องซึ่งทำให้ยานยนต์/ส่วนประกอบไม่สามารถใช้งานได้ (สูญเสียความสามารถในการทำงานตามจุดประสงค์พื้นฐาน)	หรือ ผลิตภัณฑ์ต้องถูกกำจัดทิ้ง (100%) หรือ ยานยนต์ส่วนประกอบต้องถูกซ่อมในหน่วยงานด้วยระยะเวลาเกิน 1 ชั่วโมง	8
สูง	ความบกพร่องซึ่งทำให้ยานยนต์/ส่วนประกอบมีสมรรถนะการทำงานที่ลดลง แต่ยังใช้งานได้ทำให้ลูกค้าไม่พอใจอย่างมาก	หรืออาจต้องมีการตัดแยกผลิตภัณฑ์และบางส่วนต้องถูกกำจัดทิ้ง (น้อยกว่า 100%) หรือ ยานยนต์ส่วนประกอบต้องถูกซ่อมในหน่วยงานซ่อม ด้วยระยะเวลาระหว่างครึ่งถึง 1 ชั่วโมง	7

ตารางที่ 3 เกณฑ์การประเมินผลความรุนแรงของผลกระทบ (Severity: S) (ต่อ)

ผลกระทบ	กฎเกณฑ์การจัดอันดับความรุนแรงของผลกระทบ ในกรณีที่ความล้มเหลวส่งผลให้เกิดความบกพร่องกับผู้บริโภค หรือโรงงานแล้ว ควรจะพิจารณาผู้บริโภคเป็นอันดับแรกก่อนเสมอ แต่ถ้าเกิดผลกระทบทั้งผู้บริโภคและโรงงาน ให้พิจารณาความรุนแรงที่สูงกว่า		ระดับ
	ผลกระทบต่อลูกค้า	ผลกระทบต่อโรงงาน	
ปานกลาง	ความบกพร่องซึ่งยานยนต์/ ส่วนประกอบทำงานได้ แต่ส่วนประกอบที่เกี่ยวกับความเสถียรของสายไม่สามารถใช้งานได้ ทำให้ลูกค้าไม่พอใจ	หรือ ส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์ (น้อยกว่า 100%) อาจต้องถูกกำจัดทิ้ง โดยไม่ต้องคัดแยกหรือยานยนต์/ส่วนประกอบ ต้องถูกซ่อม ด้วยระยะเวลาไม่เกินครึ่งชั่วโมง	6
ต่ำ	ส่วนประกอบที่เกี่ยวกับความเสถียรของสายมีสมรรถนะการทำงานที่ลดลง แต่ใช้งานได้	หรือ ผลิตภัณฑ์ (100%) อาจถูกแก้ไข หรือถูกซ่อมนอกสายการผลิตโดยไม่ต้องส่งไปยังหน่วยงานซ่อม	5
ต่ำมาก	ส่วนประกอบมีความไม่สอดคล้องในด้านความพอดี การตกแต่ง เสียง สั่นดัง ลูกค้าส่วนใหญ่ (มากกว่า 75%) สังเกตได้	หรือ ผลิตภัณฑ์อาจถูกคัดแยกและบางส่วน (น้อยกว่า 100%) ถูกแก้ไขได้โดยไม่ต้องกำจัดทิ้ง	4
เล็กน้อย	ส่วนประกอบมีความไม่สอดคล้องในด้านความพอดี การตกแต่ง เสียง สั่นดัง ลูกค้าส่วนหนึ่ง (มากกว่า 50%) สังเกตได้	หรือ ผลิตภัณฑ์บางส่วน (น้อยกว่า 100%) ถูกแก้ไขโดยไม่มีการกำจัดทิ้ง โดยการแก้ไขกระทำในสายการผลิตแต่ นอกหน่วยผลิต	3
เกือบไม่มีผลกระทบ	ส่วนประกอบมีความไม่สอดคล้องในด้านความพอดี การตกแต่ง เสียง สั่นดัง ลูกค้าส่วนน้อย (น้อยกว่า 25%) สังเกตได้	หรือ ผลิตภัณฑ์บางส่วน (น้อยกว่า 100%) ถูกแก้ไขโดยไม่มีการกำจัดทิ้ง	2
ไม่มีผลกระทบ	ไม่มีผลกระทบที่สังเกตเห็นได้	มีความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานของพนักงานเล็กน้อย	1

ตารางที่ 4 เกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการตรวจจับของระบบควบคุมกระบวนการ
(Detection: D) A – ระบบป้องกันความผิดพลาด B – ใช้เครื่องมือตรวจสอบ C –
ตรวจสอบโดยผู้ปฏิบัติงาน

การตรวจจับ	เกณฑ์	ชนิดของการตรวจสอบ			ขอบเขตของของเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจจับ	อันดับ
		A	B	C		
แทบเป็นไปไม่ได้	ไม่สามารถตรวจพบได้			X	ไม่สามารถตรวจพบหรือไม่มีการตรวจ	10
เป็นไปได้อย่างมาก	ไม่สามารถตรวจพบได้			X	การควบคุมมีเพียงการตรวจสอบทางอ้อม หรือการสุ่มตรวจสอบเท่านั้น	9
เป็นไปได้อย่าง	เป็นไปได้อย่างที่การควบคุมจะตรวจพบ			X	การควบคุมมีเพียงการตรวจสอบด้วยสายตาเท่านั้น	8
ต่ำมาก	เป็นไปได้อย่างที่การควบคุมจะตรวจพบ			X	การควบคุมมีการตรวจสอบด้วยสายตา 2 ครั้งเท่านั้น	7
ต่ำ	การควบคุมอาจตรวจพบได้		X	X	การควบคุมมีการใช้ผังควบคุม เช่น SPC(การควบคุมกระบวนการด้วยกลวิธีทางสถิติ)	6
ปานกลาง	การควบคุมอาจตรวจพบได้		X		มีการใช้เกณฑ์ต่างๆ ตรวจสอบหลังจากชิ้นงานออกจากหน่วยผลิตหรือมีการใช้ Go/No Go เกจตรวจสอบ 100% สำหรับชิ้นงานที่ออกจากหน่วยผลิต	5

ตารางที่ 4 เกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการตรวจจับของระบบควบคุมกระบวนการ
(Detection: D) A – ระบบป้องกันความผิดพลาด B – ใช้เครื่องมือตรวจสอบ C –
ตรวจสอบโดยผู้ปฏิบัติงาน (ต่อ)

การตรวจจับ	เกณฑ์	ชนิดของการตรวจสอบ			ขอบเขตของของเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจจับ	อันดับ
		A	B	C		
ค่อนข้างสูง	การควบคุมมีโอกาสสูงที่จะตรวจพบ	X	X		ตรวจพบข้อบกพร่องในกระบวนการย่อยต่าง ๆ ได้ หรือใช้เกจตรวจสอบการตั้งเครื่องและชิ้นงานแรก (สำหรับการตั้งเครื่องเท่านั้น)	4
สูง	การควบคุมมีโอกาสสูงที่จะตรวจพบ	X	X		ตรวจพบข้อบกพร่องในจุดปฏิบัติงาน หรือตรวจพบกระบวนการย่อยต่าง ๆ ได้ โดยมีการกรองเพื่อการยอมรับในหลาย ๆ ระดับ : การจัดหา คัดเลือกติดตั้ง ทวนสอบ โดยไม่มีการยอมรับชิ้นงานบกพร่อง	3
สูงมาก	การควบคุมมีโอกาสค่อนข้างแน่นอนที่จะตรวจพบ	X	X		ตรวจพบข้อบกพร่องในจุดปฏิบัติงาน (มีการใช้เกจอัตโนมัติร่วมกับการหยุดอัตโนมัติ) ไม่สามารถส่งต่อชิ้นงานเสียได้	2
เกือบแน่นอน	การควบคุมแน่นอนที่จะตรวจพบ	X			ไม่สามารถเกิดขึ้นงานที่บกพร่องได้เนื่องจากมีการป้องกันความผิดพลาดโดยกระบวนการและการออกแบบผลิตภัณฑ์	1

ตารางที่ 5 เกณฑ์การประเมินผลโอกาสการเกิดขึ้นของสาเหตุ (Occurrence: O)

ความน่าจะเป็นในการเกิด ความล้มเหลว	อัตราความล้มเหลวที่น่า จะเกิดขึ้น	PPK	ระดับ
สูงมาก : เกิดความล้มเหลว บ่อยมาก	≤ 100 ครั้ง ต่อ 1,000 ชิ้นส่วน	< 0.55	10
	50 ครั้งต่อ 1,000 ชิ้นส่วน	≥ 0.55	9
สูง : เกิดความล้มเหลวถี่	20 ครั้ง ต่อ 1,000 ชิ้นส่วน	≥ 0.78	8
	10 ครั้งต่อ 1,000 ชิ้นส่วน	≥ 0.86	7
	5 ครั้งต่อ 1,000 ชิ้นส่วน	≥ 0.94	6
ปานกลาง : เกิดความล้มเหลว เป็นครั้งคราว	2 ครั้งต่อ 1,000 ชิ้นส่วน	≥ 1.00	5
	1 ครั้งต่อ 1,000 ชิ้นส่วน	≥ 1.10	4
ต่ำ : เกิดความล้มเหลวน้อยครั้ง	0.5 ครั้งต่อ 1,000 ชิ้นส่วน	≥ 1.20	3
	0.1 ครั้งต่อ 1,000 ชิ้นส่วน	≥ 1.30	2
แทบไม่เกิด : ความล้มเหลวไม่ น่าจะเกิดขึ้นได้	≤ 0.01 ต่อ 1,000 ชิ้นส่วน	≥ 1.67	1

ประโยชน์การวิเคราะห์ลักษณะข้อบกพร่องและผลกระทบด้านคุณภาพ

1. สามารถนำปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกี่ยวข้องหรือเกิดขึ้นในอดีตมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ในระหว่างที่ทำการออกแบบหรือเตรียมการผลิต
2. ทำให้รู้จักและสามารถประเมินปัญหาหรือข้อบกพร่องที่มีโอกาสเกิดขึ้นในการออกแบบและกระบวนการผลิต
3. ใช้แสดงสาเหตุหรือกลไกของปัญหาหรือข้อบกพร่องที่มีโอกาสเกิดขึ้น
4. เป็นการสร้างระบบในการวิเคราะห์ปัญหาเพื่อให้เกิดการปรับปรุงในการออกแบบและกระบวนการผลิต
5. เป็นระบบการป้องกันที่สร้างขึ้นเพื่อสร้างความพอใจให้แก่ลูกค้าเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของผลิตภัณฑ์

ตารางที่ 6 ตัวอย่างการวิเคราะห์ FMEA

Department: XYZ Department																							
Sl.No.	Business / Service	Asset Name	Asset Number	Function	Potential Failure Mode(s)	Potential Technical Effect(s) of Failure	Potential Business Consequence(s) of Failure	S e v	Potential Cause(s) Mechanism(s) of Failure	P r o b	Current Controls		D e t	R P N	Recommended Controls		Responsibility & Target Completion Date	Action Results					
											Preventive Controls	Detective Controls			Preventive Controls	Detective Controls		Preventive Controls	Detective Controls	New Sev	New Occ	New Det	New RPN
8	Protecting IT Assets	Firewall	5000	To block unauthorized requests	Rules not appropriately configured	IP Spoofing	Diversion of sensitive data traffic, fraud	8	Procedures not followed	2	Procedures available		4	64		Increase audit frequency	XYZ by end Jan 2006		Increase audit frequency	5	3	2	30
4	Protecting IT Assets	Firewall	5000	To block unauthorized requests	Rules not appropriately configured	Entry for External Hackers	Disclosure or modification of business records; prosecution; bad PR; customer defection	7	Procedures not followed	2		Log Monitoring	4	56		Increase audit frequency	XYZ by end Jan 2006		Increase audit frequency	5	3	2	30
9	Protecting IT Assets	Firewall	5000	To block unauthorized requests	Rules not appropriately configured	DDOS Attack	Inability to process electronic transactions; bad PR; customer defection	10	Procedures not followed	2	Procedures available		2	40		Increase audit frequency	XYZ by end Jan 2006		Increase audit frequency	2	5	2	20
7	Protecting IT Assets	Firewall	5000	To identify trusted zones by encryption	User awareness	CIA Compromised	Disclosure of customer database; commercial and privacy issues	5	Procedures not followed	6	Policies Defined		1	30	Not Required	Not Required	Business owner to formally accept risk			5	2	2	20
5	Protecting IT Assets	Firewall	5000	To identify trusted zones by encryption	Authentication mechanism using legacy systems having improper configuration	User may not have access to the requested service	Staff unable to work; backlogs; bad PR	6	Policies not fully implemented	1	Policies Defined		5	30	User Awareness		XYZ by end March 2006	User Awareness		1	5	3	15
3	Protecting IT Assets	Firewall	5000	To block unauthorized requests	Rules not appropriately configured	Entry for External Hackers	Disclosure or modification of business records; prosecution; bad PR; customer defection	7	Procedures not followed	2	Procedures available		2	28		Increase audit frequency	XYZ by end Jan 2006		Increase audit frequency	1	4	2	8
6	Protecting IT Assets	Firewall	5000	To block unauthorized requests	Rules not appropriately configured	DDOS Attack	Inability to process electronic transactions; bad PR; customer defection	10	Procedures not followed	2		Log Monitoring	1	20		Increase audit frequency	XYZ by end Jan 2006		Increase audit frequency	1	4	2	8
2	Protecting IT Assets	Firewall	5000	To identify trusted zones by encryption	Encryption level (56 bit or 128 bit) mismatch	Data will be exposed as plain text	Disclosure of customer database; commercial and privacy issues	7	Policies not fully implemented	2	Policies Defined		1	14	User Awareness		XYZ by end March 2006	User Awareness		2	2	2	8
1	Protecting IT Assets	Firewall	5000	To block unauthorized requests	Rules not appropriately configured	Data Theft	Commercial and privacy consequences	7	Procedures not available	2	Nil		1	14	User Awareness		XYZ by end March 2006	User Awareness		2	2	1	4

การควบคุมกระบวนการเชิงสถิติ Statistical Process Control: SPC

การควบคุมกระบวนการเชิงสถิติ (Statistical Process Control) หรือ SPC เป็นการนำเอาวิธีการทางสถิติมาใช้ในการควบคุมกระบวนการผลิตเพื่อให้ได้คุณภาพผลิตภัณฑ์ตรงตามความต้องการของลูกค้า อีกทั้งสามารถพัฒนาคุณภาพการผลิตให้ดียิ่งขึ้น

เมื่อเริ่มต้นใช้ SPC เพื่อการแก้ปัญหาด้านคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพจำเป็นจะต้องเก็บตัวอย่างข้อมูลจากกระบวนการผลิตมาวิเคราะห์และแปลความหมายเพื่อให้รู้สภาพของการผลิตที่แท้จริงและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้

แผนภูมิควบคุม (Control Chart)

แผนภูมิควบคุมเป็นเครื่องมือในการควบคุมกระบวนการทางสถิติอีกชนิดหนึ่งที่ได้รับ ความนิยมในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ซึ่งวัตถุประสงค์ของแผนภูมิควบคุมนั้นเพื่อ ตรวจสอบและเฝ้าติดตามความเปลี่ยนแปลงของกระบวนการ ที่อาศัยหลักการสถิติ เพื่อให้ สามารถจับความผิดปกติของกระบวนการได้อย่างทันทั่วทั้งที่ ก่อนที่ความผิดปกตินั้นจะส่งผลต่อ ความเสียหายของผลลัพธ์ของกระบวนการ

ชนิดของแผนภูมิควบคุม

1. แผนภูมิที่ชนิดของข้อมูลเป็นข้อมูลแบบต่อเนื่องหรือ ค่าวัด (Variable Data)

เป็นแผนภูมิที่ใช้ควบคุมกระบวนการสำหรับผลลัพธ์ที่มีคุณลักษณะที่ต้องการควบคุม สามารถวัดค่าได้ด้วยการ ชั่ง ตวง วัด เช่น ปริมาณการบรรจุน้ำผลไม้ในขวด อายุการใช้งานของ หลอดไฟ ความยาวเส้นผ่านศูนย์กลางของวงแหวนลูกสูบ เป็นต้น ได้แก่

แผนภูมิ X-bar Chart เป็นแผนภูมิที่ใช้ควบคุมค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่วัดได้จาก ผลลัพธ์ในเชิงปริมาณ ซึ่งค่าที่ได้จะอยู่ในเทอมของความยาว อายุการใช้งาน น้ำหนัก ปริมาณ เป็นต้น

แผนภูมิ R-bar Chart แผนภูมิ R Chart เป็นแผนภูมิที่ใช้ควบคุมค่าความแปรผัน หรือค่าการกระจายของคุณลักษณะที่วัดได้จากผลลัพธ์โดยใช้พิสัยเป็นค่าวัด โดยแผนภูมิ R จะ ใช้ควบคู่กับแผนภูมิ X เสมอ

แผนภูมิ S Chart แผนภูมิ S Chart เป็นแผนภูมิที่ใช้ควบคุมค่าความแปรผันหรือค่า การกระจายของคุณลักษณะที่วัดได้จากผลลัพธ์เช่นเดียวกับแผนภูมิ R แต่จะคำนวณค่าวัดการ กระจายด้วยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งจะมีประสิทธิภาพดีกว่าแผนภูมิ R เมื่อตัวอย่างของ กลุ่มย่อยมีขนาดใหญ่

แผนภูมิ MR Chart แผนภูมิ MR Chart หรือแผนภูมิควบคุมพิสัยเคลื่อนที่ เป็นแผนภูมิที่ใช้ควบคู่กับแผนภูมิ X โดยแผนภูมิ MR Chart เป็นแผนภูมิที่ใช้ควบคุมค่าการกระจายของคุณลักษณะที่วัดได้ด้วยค่าพิสัยเมื่อขนาดของตัวอย่างย่อยเท่ากับ 1 หน่วย

แผนภูมิ CU-SUM Chart แผนภูมิ CU-SUM Chart เป็นแผนภูมิที่ใช้ควบคุมค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่วัดได้จากผลลัพธ์ในเชิงปริมาณเช่นเดียวกับแผนภูมิ X แต่จะมีประสิทธิภาพในการตรวจจับการเปลี่ยนแปลงได้ดีกว่าแผนภูมิ X เมื่อคุณสมบัติของผลลัพธ์มีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย และใช้ได้เมื่อขนาดตัวอย่างย่อยเท่ากับ 1 หน่วย

2. แผนภูมิที่ชนิดของข้อมูลเป็นข้อมูลแบบช่วงหรือ ค่านับ (Attribute Data)

เป็นแผนภูมิที่ใช้ควบคุมกระบวนการสำหรับผลลัพธ์ที่มีคุณลักษณะที่ต้องการควบคุมหาได้จากการนับ เช่น ผลิตรถยนต์ดีหรือเสีย ผลิตรถยนต์ชำรุดหรือไม่ชำรุด ผลิตรถยนต์ที่มีรอยตำหนิหรือไม่มีรอยตำหนิ ผลิตรถยนต์บกพร่องหรือไม่บกพร่อง เป็นต้น ซึ่งการพิจารณาคุณลักษณะของผลลัพธ์ เช่น ดีหรือเสียนั้น จะทำการเปรียบเทียบกับมาตรฐานหรือขีดจำกัดข้อกำหนดเฉพาะของผลลัพธ์ หรืออาจพิจารณาด้วยการมองด้วยสายตา แผนภูมิควบคุมประเภทนี้ ได้แก่

แผนภูมิ P (P Chart) แผนภูมิ P เป็นแผนภูมิที่ใช้ควบคุมสัดส่วนผลลัพธ์ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด (NC) ในกระบวนการ เช่น สัดส่วนชิ้นงานที่แตกหัก สัดส่วนหลอดไฟเสีย เป็นต้น

แผนภูมิ Pn (Pn Chart) แผนภูมิ Pn เป็นแผนภูมิที่ใช้ควบคุมจำนวนของผลลัพธ์ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด (NC) ในกระบวนการ ซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกับแผนภูมิ P

แผนภูมิ C (C Chart) แผนภูมิ C เป็นแผนภูมิที่ใช้ควบคุมจำนวนรอยตำหนิหรือข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นบนผลลัพธ์เมื่อกลุ่มตัวอย่างย่อยมี ขนาด 1 หน่วย เช่น รอยตำหนิบนผิวชิ้นงาน 1 ชิ้น รอยตำหนิบนผ้า 1 เมตร

แผนภูมิ U (U Chart) แผนภูมิ U เป็นแผนภูมิที่ใช้ควบคุมจำนวนรอยตำหนิหรือข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นบนผลลัพธ์เช่นเดียวกับแผนภูมิ C โดยเป็นแผนภูมิควบคุมจำนวนรอยตำหนิต่อหน่วย แต่จะใช้ในกรณีที่จำนวนหน่วยตัวอย่างของกลุ่มย่อยในการ ตรวจสอบแต่ละครั้งไม่เท่ากัน หรือขนาดตัวอย่างที่ตรวจสอบแต่ละครั้งไม่ใช่ 1 หน่วย

ส่วนประกอบของแผนภูมิควบคุม

โดยปกติแล้ว แผนภูมิควบคุมจะประกอบด้วยเส้นควบคุม 3 เส้น ได้แก่ ขีดจำกัดควบคุมบน (Upper Control Limit : UCL) ขีดจำกัดควบคุมล่าง (Lower Control Limit : LCL) และเส้นกลาง (Center Line : CL) ระยะห่างจากเส้นกลางถึงขีดจำกัดควบคุมบนจะเท่ากับระยะห่างจากเส้นกลางถึงขีดจำกัดควบคุมล่าง

วิธีการสร้างแผนภูมิควบคุม

1. กำหนดคุณสมบัติที่ต้องการควบคุม เช่น การควบคุมชิ้นงานลูกสูบมาตรฐานอาจมีคุณสมบัติที่ต้องการ ควบคุมทั้งความยาวของเส้นผ่านศูนย์กลางของชิ้นงาน ตลอดจนความยาวของชิ้นงานด้วย หรือการควบคุม บรรจุอาหารกระป๋อง อาจจะมีคุณสมบัติที่ต้องควบคุมทั้ง ปริมาณการบรรจุสุทธิและปริมาณการบรรจุของส่วน ประกอบอื่น ๆ ในกระป๋องด้วย เป็นต้น แต่โดยทั่วไปผลิตภัณฑ์บางชนิดอาจจะไม่ต้องควบคุมทุกคุณสมบัติของ ผลิตภัณฑ์ควรเลือกเฉพาะ คุณสมบัติที่สำคัญ โดยแผนภูมิหนึ่งแผนภูมิจะใช้ควบคุมคุณสมบัติเพียงหนึ่งคุณสมบัติ เท่านั้น

2. เลือกชนิดของแผนภูมิควบคุม ว่าเป็นแผนภูมิควบคุมแบบใดระหว่างแผนภูมิ ควบคุมชนิดแปรผัน (Variable Control Chart) แผนภูมิควบคุมเชิงลักษณะ (Attribute Control Chart)

3. เก็บข้อมูลจากกระบวนการผลิต กำหนดจำนวนตัวอย่าง และกำหนดความถี่ในการ เก็บข้อมูลระยะเวลา ในการเก็บข้อมูล ต้องคำนึงถึงต้นทุนในการเก็บข้อมูลและตรวจสอบ อัตรา การผลิต ปริมาณการผลิต

4. บันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูลในใบตรวจสอบหรือ Check Lists ตามแบบฟอร์มที่ ได้ออกแบบไว้

5. คำนวณขีดจำกัดควบคุมของแผนภูมิ ได้แก่ ขีดจำกัดควบคุมบน (Upper Control Limit : UCL) ขีดจำกัดควบคุมล่าง (Lower Control Limit : LCL) เส้นกลาง (Center Line : CL)

6. วิเคราะห์ผลจากลักษณะของจุดที่ปรากฏบนแผนภูมิ ถ้ามีลักษณะจุดที่ปรากฏ ความผิดปกติเกิดขึ้น ในแผนภูมิที่บ่งชี้ว่าเกิดความแปรผันที่มีสาเหตุระบุได้เกิดขึ้นใน กระบวนการผลิต เช่น มีจุดตกอยู่ภายนอกขีดจำกัดควบคุมบน หรือล่าง แสดงว่ากระบวนการ ผลิต ไม่อยู่ภายใต้การควบคุม ต้องค้นหาสาเหตุและปรับปรุงกระบวนการผลิต โดยการกำจัด สาเหตุแห่งความแปรผันนี้ที่ระบุสาเหตุได้ออกไป แล้วทำการคำนวณขีดจำกัดควบคุมของ แผนภูมิใหม่ จากข้อมูลที่เหลืออยู่ ทำซ้ำ ๆ จนไม่เกิดจุดผิดปกติในแผนภูมิ

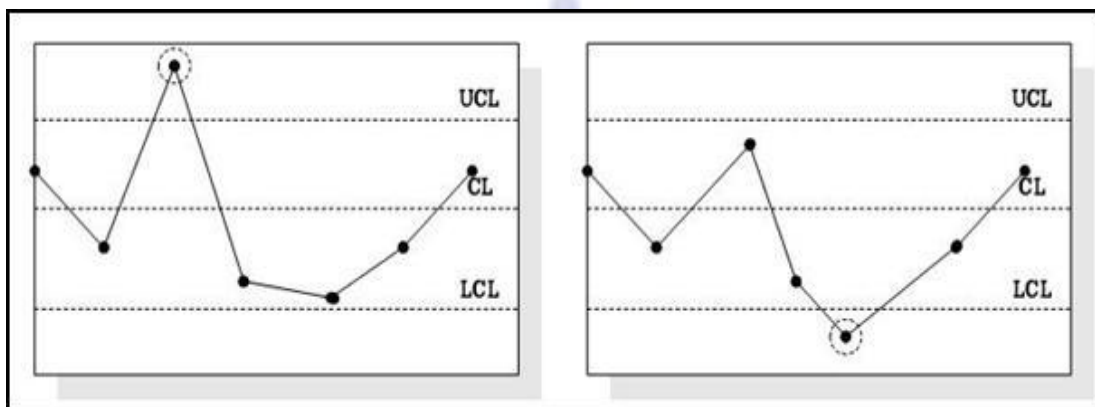
7. เมื่อกระบวนการผลิตอยู่ภายใต้การควบคุมแล้ว แสดงว่าสามารถควบคุมความ ผันแปรของการผลิตให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมตามค่าในเส้นกลางของแผนภูมิควบคุม

การวิเคราะห์ลักษณะของจุดในแผนภูมิควบคุม

การวิเคราะห์ลักษณะของจุดในแผนภูมิควบคุม เป็นขั้นตอนที่สำคัญมากในการใช้ แผนภูมิควบคุมเพื่อควบคุมกระบวนการผลิตเพราะจุดต่าง ๆ ในแผนภูมิควบคุมจะเป็นสิ่งบอก ให้ทราบว่ากระบวนการผลิตเป็นอย่างไรในขณะนั้น การอ่านหรือตีความหมายจากภาพที่ปรากฏ บนแผนภูมิเพื่อโยงเหตุผลไปที่สภาวะของกระบวนการผลิต ซึ่งได้นำข้อมูลที่ได้จากกระบวนการ ผลิตนำมาเขียนเป็นแผนภูมิควบคุม ซึ่งจะแสดงให้เห็นในแผนภูมิควบคุมนี้ และเมื่อตรวจพบ ความผิดปกติของกระบวนการผลิต เพราะจากความผิดปกติในกระบวนการผลิตจะมีผลต่อ

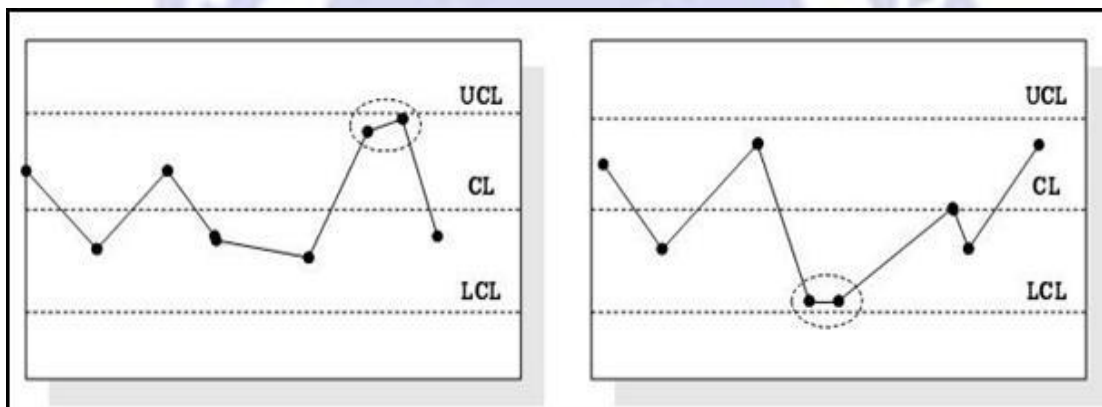
คุณภาพของผลิตภัณฑ์ เพื่อให้กระบวนการผลิตนั้นปรับสภาพการผลิต กลับสู่สภาวะที่อยู่ในควบคุม (In - Controlled) ได้ต่อไป ลักษณะจุดที่เกิดขึ้นในแผนภูมิควบคุมที่บ่งบอกถึงการเกิดสิ่งผิดปกติในกระบวนการผลิตมีดังต่อไปนี้

1. มีจุดพิกัตตกอยู่นอกขีดจำกัดควบคุมบนหรือล่าง เรียกว่า จุดอยู่นอกการควบคุม

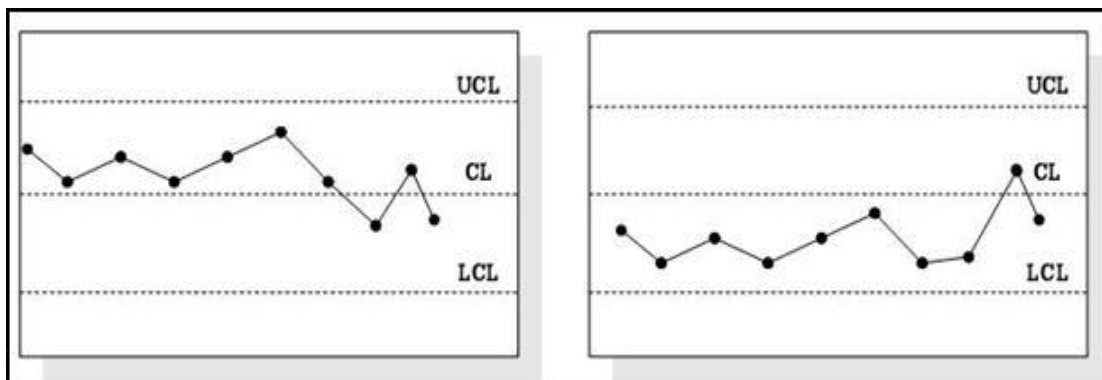
รูปที่ 1 จุดพิกัตบนแผนภูมิควบคุมที่ตกอยู่นอกขีดจำกัดควบคุมบนและล่างตามลำดับ

2. เมื่อมีจุดพิกัต 2 จุดติดกันและอยู่ใกล้ขีดจำกัดควบคุมบนหรือล่าง

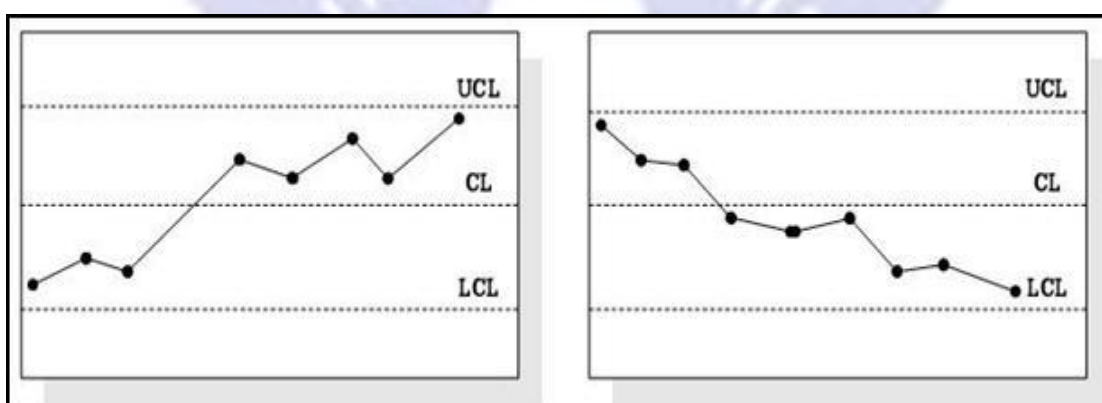
รูปที่ 2 จุดพิกัต 2 จุดติดกันและอยู่ใกล้ขีดจำกัดควบคุมบนและล่างตามลำดับ

3. เมื่อมีจุดพิกต์อย่างน้อย 7 จุดปรากฏติดต่อกันอยู่ด้านใดด้านหนึ่งของแผนภูมิ

รูปที่ 3 จุดพิกต์อย่างน้อย 7 จุดปรากฏติดต่อกันอยู่ใกล้ขีดจำกัดควบคุมบนและล่าง

4. เมื่อมีจุดพิกต์แสดงแนวโน้มไปทางด้านใดด้านหนึ่งของแผนภูมิ

รูปที่ 4 จุดพิกต์มีแนวโน้มไปทางด้านใดด้านหนึ่งของแผนภูมิ

สำหรับการศึกษานี้ผู้ศึกษาเลือกที่จะใช้แผนภูมิควบคุมค่าเฉลี่ยและพิสัยในการศึกษากรณีโรงงานตัวอย่างจึงขอก้าวเฉพาะในส่วนแผนภูมิควบคุมค่าเฉลี่ย (X-bar Chart) และแผนภูมิควบคุมพิสัย (R Chart) ซึ่งแผนภูมิควบคุมค่าเฉลี่ย (X-bar Chart) และแผนภูมิควบคุมพิสัย (R Chart) เป็นแผนภูมิที่ต้องใช้คู่กันเสมอ เพื่อควบคุมค่าเฉลี่ยและค่าความแปรผันหรือ ค่าการกระจายของกระบวนการผลิต เนื่องจากการพิจารณาว่า กระบวนการผลิตอยู่ภายใต้การควบคุมหรือไม่นั้น จะต้องพิจารณาทั้งค่าเฉลี่ยของกระบวนการว่ามีค่าเหมาะสมตามที่กำหนด และมีการกระจายของข้อมูลที่เหมาะสม คือ ไม่มากเกินไปหรือไม่ เพราะหาก

ข้อมูลมีการกระจาย น้อยย่อมแสดงว่าค่าคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์มีค่าใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นผลดีต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์

ขั้นตอนการสร้างแผนภูมิควบคุมค่าเฉลี่ยและพิสัย

1. หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}_i$) ของข้อมูลแต่ละชุด
2. หาค่าพิสัย (R) ของข้อมูลแต่ละชุด
3. หาค่าแกนกลาง ($\bar{\bar{x}}$) โดยการรวมค่าเฉลี่ยเลขคณิตของข้อมูลทุกชุด แล้วหารด้วยจำนวนชุดข้อมูล $\bar{\bar{x}} = (\sum \bar{x}_i) / K$ เมื่อ K คือจำนวนชุดข้อมูล
4. หาขีดจำกัดของการควบคุม = $\bar{\bar{x}} \pm A_2 \bar{R}$ โดยที่ A_2 สามารถเปิดจากตาราง Factor for Control Chart (เสรี ยูนิพันธ์. 2536) และ $\bar{R}$ คือค่าเฉลี่ยของพิสัยหาจาก (ผลรวมค่าพิสัยของทุกชุดข้อมูล) หารด้วยจำนวนชุดข้อมูล
 1. สร้างแผนภูมิ X-bar และ R โดยเขียนจุดของ X-bar และ R ของแต่ละตัวอย่างลงในแผนภูมิตามลำดับ จากนั้นลากเส้นตรงเชื่อมต่อจุด
 2. อ่านและวิเคราะห์แผนภูมิว่ามีจุดใด ๆ ตกอยู่ระหว่างขีดจำกัดควบคุมบน และล่าง หรือตกนอกขีดจำกัดควบคุมบนและล่าง
 3. วิเคราะห์แผนภูมิ โดยพิจารณาจุดของ X-bar หรือ R ตกอยู่ระหว่างขีดจำกัดควบคุมบนและล่างในแผนภูมิ X-bar และ R ตามลำดับ และไม่มีลักษณะของจุดที่บ่งบอกถึงความผิดปกติ แสดงว่ากระบวนการผลิตอยู่ภายใต้การควบคุมและไม่มีวามแปรผันที่หาสาเหตุระบุได้ สามารถใช้แผนภูมิที่ได้เปรียบเทียบกับขีดจำกัดข้อกำหนดของผลิตภัณฑ์ และนำไปควบคุมกระบวนการผลิตในอนาคตได้ โดยถือว่าค่าที่เส้นกลางในแผนภูมิควบคุมคือ มาตรฐานของกระบวนการผลิตนี้ แต่ถ้ากรณีที่มีจุดของ X-bar และ R ตกอยู่นอกขีดจำกัดควบคุมบนหรือล่าง หรือมีลักษณะจุดผิดปกติเกิดขึ้น ซึ่งจุดที่ตกอยู่นอกขีดจำกัดควบคุมบนหรือล่าง หรือจุดที่มีลักษณะผิดปกตินี้ อาจเกิดขึ้นทั้งในแผนภูมิ X-bar และ R จะถือว่าการผลิตไม่อยู่ภายใต้การควบคุม ดังนั้นจะต้องค้นหา สาเหตุของความผิดปกตินี้ ในกรณีที่ค้นพบสาเหตุของความผิดปกติแล้วจะต้องทำการปรับปรุงแผนภูมิต่อไป

การวิเคราะห์ระบบการวัด (Measurement Systems Analysis: MSA)

ระบบการวัดมีความสำคัญต่อการยืนยันผลการตรวจสอบคุณภาพ ถึงแม้ว่าระบบการผลิตจะมีความถูกต้องแต่ถ้าระบบการวัดมีความผิดพลาด ก็อาจส่งผลต่อการตัดสินใจที่คลาดเคลื่อนได้ จะเกิดอะไรขึ้นถ้าระบบการวัดขาดความเที่ยงตรง (Accuracy) และความแม่นยำ (Precision) จะส่งผลทันทีต่อการตรวจสอบชิ้นงาน ทำให้การตรวจสอบคุณภาพขาดความเชื่อถือจากลูกค้า ดังนั้นระบบการวัดจึงถือเป็นระบบพื้นฐานที่จำเป็นต้องมีการควบคุม

และต้องลดความผันแปรในระบบการวัด ความผันแปรในระบบการวัดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นค่าความเอนเอียง (Bias) ความเสถียร (Stability) สมบัติเชิงเส้น (Linearity) และความสามารถในการวัดซ้ำ (Repeatability) ความสามารถในการประเมินเหมือน (Reproducibility) ถ้าได้รับการติดตามผลและการปรับปรุง ก็จะทำให้ระบบมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสามารถลดความผันแปรที่เกิดขึ้นให้มีค่าน้อยลงได้

ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาเลือกการวิเคราะห์ระบบการวัดจากข้อมูลแบบวัดหรือ (Variable Data) และใช้ Gage Repeatability and Reproducibility หรือ GR&R เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ระบบการวัด

การวิเคราะห์คุณสมบัติด้าน Gage Repeatability and Reproducibility หรือ GR&R

1. หาชิ้นส่วนตัวอย่าง 10 ชิ้น เพื่อให้เป็นตัวแทนของพิสัยความแปรผันของกระบวนการจริงหรือที่คาดหวังไว้
2. ให้ผู้วัดเป็น A, B และ C และกำหนดหมายเลข 1 ถึง 10 ให้ชิ้นส่วนตัวอย่างโดยไม่ให้ผู้วัดทราบ
3. ทำการสอบเทียบมาตรวัดหากเป็นขั้นตอนดำเนินการวัดปกติ
4. ผู้วัดแต่ละคนทำการวัดชิ้นส่วนตัวอย่างทั้ง 10 ชิ้น แบบสุ่มโดยไม่ทราบผลการวัดของผู้วัดรายอื่น และทำการบันทึกผลการวัดชิ้นส่วนตัวอย่างแต่ละชิ้นให้ตรงช่องของแผ่นข้อมูล GR&R
5. ดำเนินการตามข้อ 4 ซ้ำโดยการสุ่มชิ้นส่วนตัวอย่างใหม่
6. ในกรณีที่ผู้วัดทำงานคนละกะ ให้ผู้วัด A วัดชิ้นส่วนตัวอย่างทั้ง 10 ชิ้นจนเสร็จสิ้นและบันทึกผล ทำการวัดซ้ำเพื่อบันทึกผลในแถวถัดลงมา ให้ผู้วัด B และ C ดำเนินการอย่างเดียวกัน
7. กรอกข้อมูลจากการวัดลงในแบบฟอร์ม MSA แล้วประมวลผลด้วยโปรแกรม Microsoft Excel

เกณฑ์การยอมรับค่า % GR&R

1. ถ้า $\% \text{GR\&R} < 10 \%$ อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้โดยไม่ต้องแก้ไข
2. ถ้า $10 \% \leq \% \text{R\&R} < 30 \%$ อาจยอมรับได้ (ให้พิจารณาปัจจัยอื่น ๆ อาทิ การประยุกต์ใช้
3. ถ้า $\% \text{GR\&R} \geq 30 \%$ ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องค้นหาสาเหตุแล้วทำการแก้ไข

เกณฑ์การพิจารณาค่า รีฟิทะบิลิตี้ (%EV) และ รีโปรดัซิบิลิตี้ (%AV)

ในกรณีที่รีฟิทะบิลิตี้มีขนาดใหญ่กว่าเมื่อเทียบกับรีโปรดัซิบิลิตี้หรือค่า %EV > %AV แสดงว่าอาจจะมีสาเหตุมาจากสิ่งต่าง ๆ อาทิ

1. เครื่องมือวัดมีสภาพสึกหรอ ต้องการการบำรุงรักษา
 2. เครื่องมือวัดมีการออกแบบที่ทำให้มีความยืดหยุ่นมากเกินไป
 3. อุปกรณ์ในการจับยึดจับงาน (จิ๊กและฟิกซ์เจอร์) มีความยืดหยุ่นมากเกินไป อาจจะต้องออกแบบใหม่ หรือต้องการการบำรุงรักษาที่ดีขึ้น
 4. สิ่งตัวอย่างที่นำมาวัดเพื่อการวิเคราะห์มีความผันแปรภายในชิ้นงานมากเกินไป
- ในกรณีที่รีโปรดัซิบิลิตี้มีขนาดใหญ่กว่าเมื่อเทียบกับรีฟิทะบิลิตี้หรือค่า %AV > %EV แสดงว่าอาจจะมีสาเหตุมาจากสิ่งต่าง ๆ อาทิ

4.1 วิธีการใช้เครื่องมือยังอาจจะมีกำหนดโดยใช้ทักษะของพนักงานวัดมากเกินไป จึงจำเป็นต้องทำการทบทวนวิธีการ หรือการฝึกอบรม ให้พนักงานวัดมีความเข้าใจในการใช้และการอ่าน เครื่องมือวัดให้ดียิ่งขึ้น

4.2 การสอบเทียบทำได้ไม่ดีพอ

4.3 การจับยึดจับงานในขณะที่ทำการวัดของพนักงานทำได้ไม่ดีพอ มีความจำเป็นต้องนำอุปกรณ์จับยึดพวกจิ๊กและฟิกซ์เจอร์เข้ามาช่วย

ตารางที่ 7 ตัวอย่างการวิเคราะห์ระบบการวัดด้วยวิธี GR&R

แบบฟอร์มการศึกษา GR&R (วิธี X-R)																		
หมายเลขและชื่อชิ้นส่วน	Hd 01					ชื่อเครื่องมือ	Gramloader					วัน/เดือน/ปี	24/07/02					
พารามิเตอร์	Gramload					พารามิเตอร์	MC 01					ผู้ศึกษา	อัครา					
ข้อกำหนดเฉพาะ	± 150					ประเภทเครื่องมือ												
Appraiser /		PART															AVERAGE	
Trial No.		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
1	A	1	471	765	326	433	454	443	552	477	509	384						481.40
2		2	484	742	328	446	456	450	557	479	508	371						482.10
3		3																
4	Average		478	754	327	440	455	447	555	478	509	378						$\bar{X}_a =$ 481.75
5	Range		13	23	2	13	2	7	5	2	1	13						$\bar{R}_a =$ 8.1
6	B	1	485	778	328	455	470	460	551	499	513	390						492.9
7		2	480	807	314	450	461	455	547	492	540	385						493.1
8		3																
9	Average		483	793	321	453	466	458	549	496	527	388						$\bar{X}_b =$ 493.00
10	Range		5	29	14	5	9	5	4	7	27	5						$\bar{R}_b =$ 11.0
11	C	1																
12		2																
13		3																
14	Average																	$\bar{X}_c =$
15	Range																	$\bar{R}_c =$
16	Part																	$\bar{\bar{X}} =$ 487.38
	Average		480	773	324	446	460	452	552	487	518	383						$R_p =$ 449.0
17			$\bar{R}_a =$ 8.1		$\bar{R}_b =$ 11.0		$\bar{R}_c =$											$\bar{\bar{R}} =$ 9.55
18			$\bar{Max} \bar{X} =$ 493.00		$\bar{Min} \bar{X} =$ 481.75													$\bar{X}_{DIFF} =$ 11.25
19			$\bar{R} =$ 9.55		$D_4^* =$ 3.27													$UCL_R^* =$ 31.20
20			$\bar{R} =$ 9.55		$D_3^* =$ 0.00													$LCL_R =$ 0.00
* คือ พิกัดควบคุมค่า R ให้วงกลมค่า R ที่ออกนอกพิสัยแล้วหาสาเหตุเพื่อแก้ไข และให้ทดลองซ้ำเหมือนเดิม (ถ้าทำได้) หรือตัดข้อมูลทิ้งแล้วคำนวณ $\bar{R}$ ใหม่และ UCL_R ใหม่																		

ตารางที่ 8 การประมวลผลระบบการวัด GR&R ด้วยโปรแกรม Microsoft Excel

From data sheet :	$\bar{R} = 9.55$	$\bar{X}_{DIFF} = 11.25$	$R_p = 449.00$
Measurement Unit Analysis			%Total Variation (TV)
Repeatability - Equipment Variation (EV)			
$EV = \bar{R} \times K_1$	$K_1 = 0.89$		%EV = 100 [EV/TV]
		Trials	K_3
= 8.46		2	0.8862
		3	0.5908
Reproducibility - Appraiser Variation (AV)			
$AV = \sqrt{[(\bar{X}_{DIFF} \times K_2)^2 - (EV^2 / nr)]}$	$K_2 = 0.71$		%AV = 100 [AV/TV]
= 7.73		Appr	K_2
	n = number of parts = 10	2	0.7071
	r = number of trials = 2	3	0.5231
Repeatability & Reproducibility (R&R)			
$GR\&R = \sqrt{(EV^2 + AV^2)}$		Parts	K_3
		2	0.7071
= 11.46		3	0.5231
		4	0.4467
Part Variation (PV)			
$PV = R_p \times K_3$	$K_3 = 0.3146$	5	0.4030
		6	0.3742
= 141.26		7	0.3534
		8	0.3375
		9	0.3249
Total Variation (TV)			
$TV = \sqrt{GR\&R^2 + PV^2}$		10	0.3146
= 141.72			ndc = 1.41(PV/GR&R)
			= 17.38

ประเมินผลค่า % GR&R จากตารางข้างต้น

จากผลการศึกษาค่า % GR&R มีค่า 8.09 ซึ่ง % GR&R < 10 % อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้โดยไม่ต้องแก้ไขระบบการวัดแต่อย่างใด และจากผลการศึกษาค่า %AV = 5.45 และ %EV = 5.97 ซึ่งค่า %EV > %AV จากเกณฑ์การพิจารณาข้างต้นอาจจะมีสาเหตุมาจากสิ่งต่าง ๆ อาทิ

1. เครื่องมือวัดมีสภาพสึกหรอ ต้องการการบำรุงรักษา
2. เครื่องมือวัดมีการออกแบบที่ทำให้มีความยืดหยุ่นมากเกินไป
3. อุปกรณ์ในการจับยึดจับงาน (จิกและฟิกซ์เจอร์) มีความยืดหยุ่นมากเกินไป อาจจะต้องออกแบบใหม่ หรือต้องการการบำรุงรักษาที่ดีขึ้น
4. สิ่งตัวอย่างที่นำมาวัดเพื่อการวิเคราะห์มีความผันแปรภายในชิ้น งานมากเกินไป

ดังนั้นจึงควรดำเนินการปรับปรุงตามผลการระบบการวัดดังกล่าวเพื่อลดความผันแปรที่เกิดขึ้นจากกระบวนการวัด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงประสิทธิภาพกระบวนการผลิตของส่วนธุรกิจผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ดังนี้

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ FMEA

ชิราภรณ์ เศรษฐนันท์ (2542) ได้ทำการลดชิ้นส่วนของเสียในการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ โดยการศึกษาและรวบรวมข้อมูลการสูญเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตตลอดจนวัตถุดิบที่ใช้ในกระบวนการ พร้อมทั้งหาสาเหตุของการสูญเสียและหาแนวทางหรือวิธีการในการแก้ไขสาเหตุของการสูญเสีย โดยทำการอบรม 5 ส PM Supplier Control WI Quality Control Process ในการพัฒนาการประสานงานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ เพราะการสื่อสารและการประสานงานเป็นขั้นตอนแรกที่จะนำไปสู่การจัดการต่างๆ Scipioni, H.; et al. (2002) ได้นำเทคนิค FMEA ร่วมกับระบบ HACCP ไปประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมขนมหวานในอิตาลี โดยเลือกวิเคราะห์ในกระบวนการผลิตขนมปังกรอบ จากการใช้ FMEA สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการผลิต และลดของเสียของผลิตภัณฑ์ และทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อไปใช้ในการปรับปรุง FMEA ในอนาคต

อรรถพล ฤทธิภักดี (2544) ได้ทำการปรับปรุงคุณภาพสำหรับกระบวนการพ่นสีชิ้นส่วนพลาสติกในอุตสาหกรรมรถยนต์ ซึ่งผลจากการศึกษาในครั้งนี้ทำให้เปอร์เซ็นต์ของเสียในกระบวนการผลิตลดลง ข้อร้องเรียนจากลูกค้าลดลง พร้อมกับมีวิธีการและมาตรฐานในการทำงานเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาซ้ำ โดยใช้เทคนิคแผนผังก้างปลา (Cause and Effect Diagram) เพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหาที่เป็นไปได้ทั้งหมด และเทคนิค Seven New QC Tool บางเครื่องมือ เช่น แผนภาพความสัมพันธ์ (Relation Diagram) แผนภาพต้นไม้ (Tree Diagram) มาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการค้นหาความสัมพันธ์ของปัญหา และใช้เทคนิคการวิเคราะห์ลักษณะข้อบกพร่องและผลกระทบต่อคุณภาพสำหรับกระบวนการผลิต (PFMEA) เพื่อแก้ไขและปรับปรุงกระบวนการผลิต

เฉลิมพล ลีลาผาติกุล (2540) ได้ทำการวิเคราะห์และควบคุมปัจจัยที่มีผลกระทบทางคุณภาพสำหรับอุตสาหกรรมผลิตยางรถยนต์โดยใช้การวิเคราะห์ข้อบกพร่องและผลกระทบในกระบวนการผลิต (Failure Mode and Effect Analysis : FMEA) มาวิเคราะห์และควบคุมคุณภาพของกระบวนการผลิตยางรถยนต์ โดยเริ่มจากการศึกษากระบวนการผลิต หาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อข้อบกพร่องทุกขั้นตอนการผลิต โดยอาศัยแผนภาพแสดงเหตุและผล แผนภาพความสัมพันธ์และแผนภาพต้นไม้ เป็นเครื่องมือช่วยในการค้นหาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ

ข้อบกพร่องเหล่านั้น จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญการผลิตนั้นมาวิเคราะห์เพื่อประเมินค่าความรุนแรงของข้อบกพร่อง การเกิดข้อบกพร่อง และการควบคุมกระบวนการ เพื่อคำนวณหาค่าดัชนี (Risk Priority Number หรือ RPN) ซึ่งเป็นค่าที่บอกถึงความเสี่ยงที่เกิดข้อบกพร่อง โดยค่า RPN ยิ่งมากจะหมายถึงมีความเสี่ยงที่เกิดข้อบกพร่องสูง โดยภายหลังจากการดำเนินงาน ทำให้จำนวนของยางเสียลดลง

ธัญญาภรณ์ ธนบุญสมบัติ (2546) ได้ทำการวิเคราะห์และลดของเสียในกระบวนการผลิตกระจกนิรภัยด้านข้างสำหรับรถยนต์โดยใช้เทคนิค FMEA พบว่าของเสียส่วนใหญ่เกิดจากกระบวนการหลอม ขึ้นรูป ตัด และบรรจุ โดยของเสียที่เกิดขึ้น ได้แก่ ฟองอากาศสีดำ สิ่งเจือปน รอยโรลเลอร์ ผิวความหนา รอยขีดข่วน คราบน้ำ และกระจกแตกในถัง หลังจากทำการปรับปรุงแก้ไขลักษณะข้อบกพร่องที่มีค่า RPN ตั้งแต่คะแนน 100 คะแนนขึ้นไป พบว่าโรงงานตัวอย่างได้รูปแบบผลิตภัณฑ์โฟลทแผ่นเรียบเกรดไพเราะ ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า และมีแนวทางในการควบคุมปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

จะเห็นได้ว่าที่ผ่านมาทีมงานวิจัยจำนวนมากให้ความสนใจในการวิเคราะห์และลดปริมาณของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตโดยประยุกต์ใช้เทคนิค FMEA เนื่องจากเทคนิคนี้สามารถวิเคราะห์หาผลกระทบและสาเหตุของปัญหา ซึ่งข้อมูลการวิเคราะห์ลักษณะข้อบกพร่องและการแก้ไขสามารถนำมาใช้เป็นฐานข้อมูล เพื่อใช้ในการปรับปรุง FMEA ของโรงงานผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่างตัวอย่างและเป็นข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์กับอุตสาหกรรมรถยนต์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ SPC

วรพจน์ รัตนแสงสกุลไทย (2541) การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อทำการพัฒนาการควบคุมกระบวนการเชิงสถิติในที่ที่เหมาะสมในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ ของกระบวนการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ที่เป็นแผนรถยนต์ และเพื่อเป็นแนวทางในการวัดประสิทธิผล กับการควบคุมกระบวนการเชิงสถิติสำหรับโรงงานตัวอย่าง จากการสำรวจและศึกษาพบว่า โรงงานตัวอย่างยังไม่มีมีการประยุกต์ใช้การควบคุมกระบวนการเชิงสถิติในการควบคุมและเฝ้าติดตามกระบวนการ จึงได้มีการศึกษาวิจัยวัดความสามารถของเครื่องจักร (Machine Capability) โดยวัดค่า Cp และวัดค่าความสามารถของกระบวนการ (Process Capability) โดยวัดค่า Cpk เพื่อเลือกการควบคุมและเฝ้าติดตามกระบวนการเชิงสถิติที่เหมาะสม ผลการวิจัยมีการใช้การควบคุมกระบวนการเชิงสถิติ 2 ประเภท ได้แก่ แผนภูมิควบคุมค่าเฉลี่ยและพิสัย ($\bar{X}$ -R) จำนวน 10 จุดควบคุม และใช้แผนการสุ่มตัวอย่างแบบต่อเนื่อง (CSP) จำนวน 5 จุดควบคุม และได้ทดลองปรับปรุงวิธีการควบคุมกระบวนการ 3 กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเจาะรู สะดือ กระบวนการมันหุ และกระบวนการพ่นสีรองพื้น โดยใช้ค่า Cp และ Cpk และเปอร์เซ็นต์เสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการเป็นตัวประเมินผล จากการทดลองปรับปรุงวิธีการควบคุม

กระบวนการพบว่า ค่าความสามารถเครื่องจักร (Cp) และค่าความสามารถของกระบวนการ (Cpk) มีค่าเพิ่มขึ้น รวมทั้งเปอร์เซ็นต์ของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตมีค่าลดลง

วีรพล ปัญญาวิสุทธิกุล (2543) ได้ทำการปรับปรุงกระบวนการควบคุมคุณภาพในอุตสาหกรรมฉีดขึ้นรูปพลาสติก จากเดิมที่มีเพียงแต่การรับวัตถุดิบ และการสุ่มตรวจสินค้าสำเร็จรูปเท่านั้น ขาดเอกสารสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพทำให้การจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ เป็นไปด้วยความยากลำบากจากการออกแบบระบบเอกสารสนับสนุนต่าง ๆ ทำให้ทราบสาเหตุหลักของของเสียว่าเกิดจากจุดตำและรอยแหว่ง โดยมีประมาณรวมกว่า 93.47% ของปริมาณของเสียที่เกิดขึ้น ซึ่งจากการใช้แผนผังแสดงเหตุและผลเพื่อหาสาเหตุหลักและสาเหตุย่อย ๆ ที่ทำให้ผลิตภัณฑ์ เกิดเป็นจุดตำ และรอยแหว่งจะพบว่าต้นเหตุเกือบทั้งหมดที่ทำให้เกิดของเสียมาจาก 4 สาเหตุหลัก ได้แก่ คน วัตถุดิบ เครื่องจักรและวิธีการ ทางผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงดังนี้ คือ เสนอรูปแบบผังโครงสร้างองค์กรด้านคุณภาพทำการปรับปรุงระบบควบคุมคุณภาพในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนคุณภาพ สรุปผล และนำเสนออุปสรรคและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ผลจากการปรับปรุงระบบควบคุมคุณภาพ พบว่า สามารถลดของเสียหลักที่เกิดจากจุดตำและรอยแหว่งที่เคยมีปริมาณเฉลี่ยอยู่ที่ 6.87% ของปริมาณการผลิตทั้งหมด ลงมาเหลือ 3.2% และ 1.57% ตามลำดับ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ MSA

ชินวุธ สติรุฒพิพงศ์ (2543) วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ กล่าวถึงการประยุกต์ใช้วิธีการวิเคราะห์ระบบการวัดสำหรับเครื่องมือที่ใช้ในอุตสาหกรรมประกอบชิ้นส่วนรถยนต์ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาชนิดและขนาดของความผันแปรในระบบการวัด ภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เป็นอยู่และทำการลดและควบคุมความผันแปรเพื่อปรับปรุงระบบการวัด โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ความถูกต้อง (Accuracy) และการวิเคราะห์ความแม่นยำ (Precision) โดยเลือกเครื่องมือที่การประเมินจำนวน 22 เครื่องมือ แบ่งเป็นเครื่องมือวัดแบบข้อมูลวัดจำนวน 12 เครื่องมือ และเครื่องมือวัดแบบข้อมูลนับจำนวน 10 เครื่องมือ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ความถูกต้อง ประกอบด้วย การวิเคราะห์ความเอนเอียงเพื่อประเมินความถูกต้องในสภาวะปัจจุบัน พบว่า เครื่องมือวัดทุกเครื่องมือมีค่า % bias < 10 % ซึ่งอยู่ภายใต้เกณฑ์การยอมรับตามมาตรฐาน ISO/TS16949 การประเมินคุณสมบัติเชิงเส้นตรง เป็นการศึกษาเพื่อทำการหาขนาดวัดของเครื่องมือวัดที่มีถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด จากผลการประเมินพบว่าเครื่องมือวัดทั้งหมดไม่สามารถใช้งานได้ตลอดย่านวัดที่ระบุบนเครื่องมือ จึงได้ทำการกำหนดเป็นมาตรฐานการใช้งาน และการประเมินความมีเสถียรภาพโดยใช้วิธีแผนภูมิควบคุมเป็นการทดลองเพื่อหาระยะเวลาที่เครื่องมือเสื่อมสภาพ จำเป็นต้องได้รับการสอบเทียบใหม่ โดยผลจากการประเมินพบว่าเครื่องมือวัดส่วนใหญ่มีอายุการใช้งานนานกว่าระยะเวลาการสอบเทียบครั้งต่อไป ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความแม่นยำแบ่งออกเป็นเครื่องมือวัดแบบข้อมูลวัด และเครื่องมือ

วัดแบบข้อมูลนับ ผลการประเมิน พบว่า เครื่องมือวัดแบบข้อมูลวัดที่ใช้ในการประเมิน 12 เครื่องมือ มีค่า % GR&R เกินกว่ามาตรฐานกำหนดทั้งสิ้น โดยมีสาเหตุส่วนใหญ่มาจาก พนักงานวัดเป็นหลักจึงได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามสาเหตุที่ได้วิเคราะห์ พร้อมจัดทำคู่มือและ มาตรฐานการใช้งาน จนระบบการวัดมีที่ % GR&R < 10 % ส่วนการประเมินความแม่นยำของ เครื่องมือวัดแบบข้อมูลนับประกอบด้วยเครื่องมือ 10 เครื่องมือ พบว่า การใช้เครื่องมือวัดส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความถูกต้องและความสามารถในการวัดซ้ำของพนักงาน จึงได้ทำการ ปรับปรุงแก้ไขและจัดคู่มือทำมาตรฐานการตรวจสอบชิ้นงานจนระบบวัดดังกล่าวมีค่า ความสามารถในการวัดซ้ำอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับ

ธงชัย เชื้อใจ (2545) งานวิจัยฉบับนี้ได้ประยุกต์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์กระบวนการ วัด (MSA) เพื่อวิเคราะห์กระบวนการวัดค่าจำนวนอนุภาคในของเหลว (LPC) ซึ่งเป็นวิธีการวัด ค่าความสะอาดของชิ้นงานที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในอุตสาหกรรมการผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ โดย ได้วิเคราะห์ระบบการวัดค่าจำนวนอนุภาคในของเหลวของผลิตภัณฑ์ A ด้วยการทดลองแบบสุ่ม ซ้อน โดยมีพนักงานวัดจำนวน 2 คน ทำการวัดชิ้นงานจำนวน 10 ลอต แต่ละ 3 ชิ้น ผลการ วิเคราะห์พบว่าค่า % GR&R เท่ากับ 66.18% ซึ่งเป็นค่าที่สูงกว่ามาตรฐาน AIAG กำหนดไว้คือ 30% แสดงว่าระบบการวัดยังมีความสามารถไม่เพียงพอและต้องดำเนินการปรับปรุง ผู้วิจัยได้ วิเคราะห์หาสาเหตุและผลกระทบของระบบการวัดด้วยแผนภูมิแก๊งปลาจาก 4 ปัจจัยสำคัญ คือ วิธีการวัด เครื่องมือวัด พนักงานวัดชิ้นงานที่นำมาทำการวัด และสภาวะแวดล้อมในการวัด จากนั้นได้ทำการปรับปรุงระบบการวัดตามสาเหตุจากแผนภูมิแก๊งปลา และหาค่าที่เหมาะสม ของระบบการวัดด้วยเทคนิคการออกแบบการทดลองแบบทากูชิ ตามการทดลองในครั้งแรก ผล การวิเคราะห์พบว่าค่า % GR&R เท่ากับ 11.07% ซึ่งเป็นค่าที่สอดคล้องตามมาตรฐาน แสดงว่า ระบบการวัดค่าจำนวนอนุภาคในของเหลวหลังการปรับปรุง มีความสามารถเพียงพอในการ นำไปใช้งานสุดท้ายทำการวิเคราะห์ความสามารถของระบบการวัดในระยะยาวด้วยการศึกษา คุณสมบัติด้านความเสถียร

จากการทบทวนผลงานวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานด้วย เครื่องมือทางเทคนิคของระบบ ISO/TS16949:2009 ซึ่งได้แก่ SPC MSA และ FMEA พบว่า ในการปรับปรุงกระบวนการผลิต นั้นสามารถใช้เข้ามาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน สำหรับอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้ศึกษา จึงมีความ สนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่าง

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่าง

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีดำเนินการศึกษาการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 โดยจะมีการนำทฤษฎีและเครื่องมือทางเทคนิคที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 คือ FMEA SPC และ MSA มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์หาแนวโน้มความล้มเหลวของกระบวนการผลิต ตลอดจนความผันแปรที่เกิดขึ้นจากปัจจัยต่าง ๆ ภายใต้กระบวนการผลิต เพื่อหาแนวทางในการควบคุมเสถียรภาพและความสามารถของกระบวนการผลิต

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในสายการผลิตกลุ่มผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนยานยนต์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในสายงานบริหาร สายงานผลิตและสายงานควบคุมคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่าง

1. ผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนยานยนต์ประเภทสกรูที่ใช้ในการประกอบเก้าอี้หนึ่งภายในรถยนต์ ชื่อ ผลิตภัณฑ์ SCREW JMP M5 ขนาด 0.8 x 25 มิลลิเมตร
2. ผู้บริหาร 2 คน พนักงานสายการผลิตและตรวจสอบคุณภาพ 4 คน รวม 6 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบฟอร์มสำหรับบันทึกข้อมูลรายการอุปกรณ์เครื่องมือวัดที่ใช้ในการวัดผลิตภัณฑ์ทั้งกระบวนการเพื่อดำเนินการจัดทำระบบวิเคราะห์ระบบการวัด MSA
2. แบบฟอร์มสำหรับบันทึกข้อมูลสำหรับข้อกำหนดเฉพาะของผลิตภัณฑ์ Product Specification จากลูกค้ากลุ่มชิ้นส่วนยานยนต์เพื่อดำเนินการควบคุมคุณภาพเชิงสถิติ SPC
3. แบบฟอร์มสำหรับบันทึกกระบวนการผลิตเพื่อทำการวิเคราะห์หาแนวโน้มความล้มเหลวของกระบวนการ FMEA

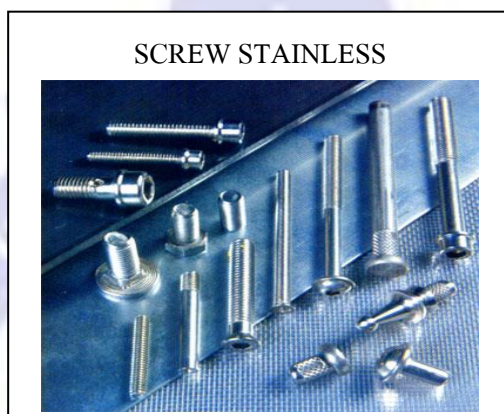
การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ขององค์กร ตลอดจนงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานี้ โดยการใช้หลักการของเครื่องมือทางเทคนิค FMEA SPC และ MSA เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุของความผันแปรต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายใต้กระบวนการผลิตชิ้นงานตัวอย่างในกลุ่มชิ้นส่วนยานยนต์เพื่อจะดำเนินการป้องกันและควบคุมเสถียรภาพของกระบวนการผลิต

ขั้นตอนในการศึกษา

1. ศึกษาสภาพทั่วไปและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

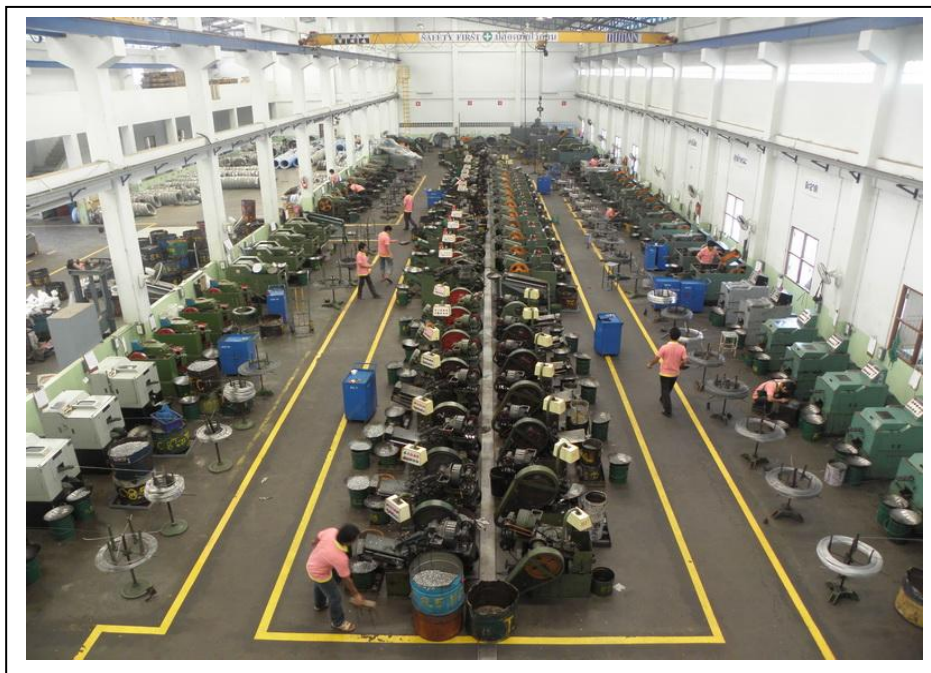
สภาพทั่วไปของโรงงานตัวอย่างที่ทำการศึกษานี้เป็นโรงงานผลิตสกรูน็อต โดยผลิตสินค้าภายใต้ JISIFI DIN ISO BS หรือแบบพิเศษต่าง ๆ และหลากหลายชนิด สินค้าที่ผลิตมีสกรูเกลียวป้อย เกลียวมิล เกลียวหุน เกลียวชิพบอร์ต เกลียวสูง-ต่ำ เกลียวสามเหลี่ยม สกรูผ่าปลาย วัสดุสกรู สัตต น็อต แหวน รีเวท หมุดย้ำ สลัก และงานรับสั่งทำพิเศษตามที่ลูกค้าต้องการ วัตถุดิบที่ใช้เป็นสแตนเลส ทองเหลือง ทองแดง อลูมิเนียม เหล็ก และอื่นๆ กลุ่มลูกค้า ได้แก่ อุตสาหกรรมชิ้นยานยนต์ อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ และอิเล็กทรอนิกส์ ดังแสดงตามกลุ่มของผลิตภัณฑ์

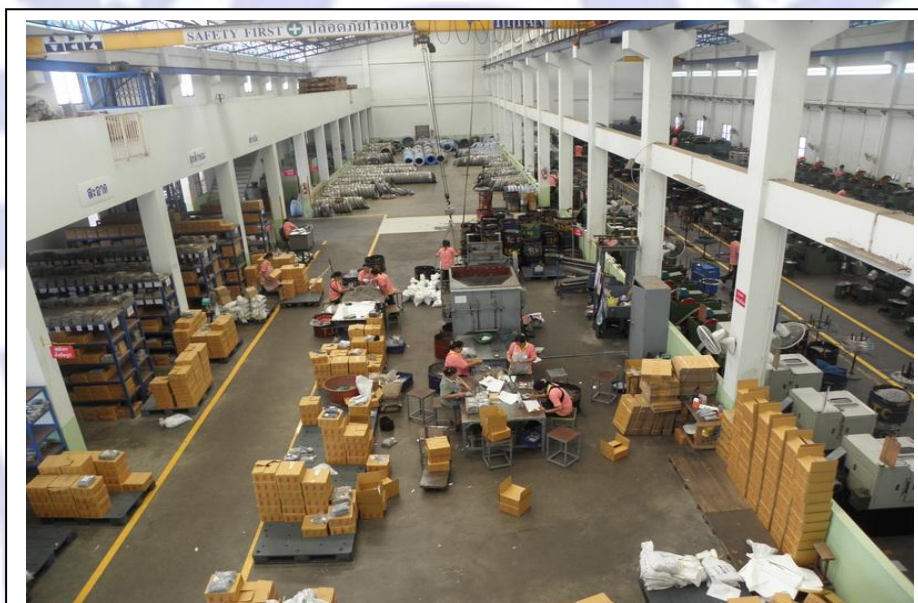
รูปที่ 5 ผลิตภัณฑ์ Screw Stainless

รูปที่ 6 ผลิตภัณฑ์ Machine Screw

รูปที่ 7 พื้นที่ภายในกระบวนการผลิต

รูปที่ 8 พื้นที่จัดเก็บวัตถุดิบ บรรจุ และจัดเก็บผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป

รูปที่ 9 เครื่องจักรที่กำลังผลิตชิ้นงาน SCREW JMP M5

รูปที่ 10 เครื่องจักรที่กำลังผลิตชิ้นงาน SCREW JMP M5

ขั้นตอนการดำเนินผลิตสกรูประกอบด้วยขั้นตอนทั้งหมด 17 ขั้นตอน

1. การตรวจรับวัตถุดิบ
2. การจัดเก็บ
3. ตรวจเบิกจ่ายวัตถุดิบ
4. การเตรียมแม่พิมพ์
5. การติดตั้งแม่พิมพ์
6. การขึ้นรูปหัวสกรู
7. การรีดเกลียว
8. การตรวจสอบระหว่างกระบวนการ
9. จัดเก็บสกรูกึ่งสำเร็จรูป
10. ขบวนการส่งซัพแช้ง
11. การตรวจเช็คการซัพแช้ง
12. ขบวนการส่งซัพสี
13. การตรวจเช็คการซัพสี
14. การบรรจุผลิตภัณฑ์
15. การตรวจสอบก่อนส่งมอบผลิตภัณฑ์
16. การจัดเก็บผลิตภัณฑ์
17. การจัดส่งผลิตภัณฑ์

สภาพปัญหาของโรงงานผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่างตัวอย่าง

จากการเก็บข้อมูลของโรงงานในช่วงเดือนมิถุนายน 2553 ซึ่งเป็นรายงานการทบทวน โดยฝ่ายบริหารเกี่ยวกับระบบบริหารคุณภาพ พบว่า ฝ่ายผลิตไม่สามารถบรรลุผลตามที่กำหนดไว้มากที่สุดโดยเฉพาะในส่วนของการผลิตในกลุ่มชิ้นส่วนยานยนต์

ตารางที่ 9 สรุปผลทบทวนโดยฝ่ายบริหารประจำปี 2553

หัวข้อการทบทวน โดยฝ่ายบริหาร	เป้าหมาย (ปี 2554)	ผลจากการสรุปโดยฝ่ายบริหาร (ปี 2553)
ประสิทธิภาพกระบวนการผลิต	90% (กำหนดโดยลูกค้า)	84%

จากรายงานสรุปผลการทบทวนการประชุมโดยฝ่ายบริหารครั้งที่ จะเห็นว่าสายงานที่ไม่สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายมากที่สุดคือ สายงานผลิตและการวางแผนการผลิตซึ่งใน

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาให้ความสนใจที่เครื่องจักร K30 ซึ่งดำเนินการผลิตชิ้นงาน SCREW JMP M5 ขนาด 0.8x25 มิลลิเมตร

สำหรับกลุ่มลูกค้าชิ้นส่วนยานยนต์ ลูกค้าได้กำหนดเป้าหมายให้โรงงานตัวอย่างในเรื่องดำเนินการผลิตให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดให้ในแต่ละเดือนอย่างน้อย 90% ซึ่งจากข้อมูลข้างต้นโรงงานตัวอย่างทำได้เพียง 84% ซึ่งไม่สามารถบรรลุผลตามที่ลูกค้ากำหนดไว้ได้

จากปัญหาดังกล่าวจึงได้ทำการศึกษาเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตชิ้นงาน SCREW JMP M5 เพื่อลดความผันแปรต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและควบคุมเสถียรภาพของกระบวนการผลิตตั้งแต่การตรวจรับวัตถุดิบจนกระทั่งจัดส่งผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปให้แก่ลูกค้า อันจะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้ากลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ตลอดจนเป็นการสร้างโอกาสในการแข่งขันสำหรับผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในระดับล่างได้อีกด้วย ทีมงานของโรงงานผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่างตัวอย่างได้ให้ความร่วมมือในการศึกษาการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 ได้แก่ FMEA SPC และ MSA มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้เกิดความผันแปรภายใต้กระบวนการผลิตตลอดจนเพื่อเป็นการควบคุมเสถียรภาพและความสามารถของกระบวนการผลิต

ศึกษาการประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ความล้มเหลวของกระบวนการผลิตชิ้นงาน (FMEA)

ทีมงานผู้เกี่ยวข้องจากฝ่ายผลิตและควบคุมคุณภาพได้ร่วมกันวิเคราะห์หาแนวโน้มนัยความล้มเหลวของกระบวนการผลิตชิ้นงาน SCREW JMP M5 ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. จัดทำแผนผังกระบวนการไหลของกระบวนการผลิตสำหรับชิ้นงาน SCREW JMP M5
2. ป่งชี้ป่งชี้หน้าที่และเป้าหมายของแต่ละกระบวนการ พร้อมทั้งระบุจุดวิกฤต
3. กำหนดรายการข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในแต่ละกระบวนการ
4. ชี้บ่งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับลูกค้า จากข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งทำการประเมินความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้น (Severity)
5. ป่งชี้สาเหตุที่เป็นไปได้ทั้งหมดของข้อบกพร่องพร้อมทั้งทำการประเมินโอกาสที่สาเหตุต่างๆ จะเกิดขึ้น (Occurrence)
6. ระบุสถานะการควบคุมในปัจจุบันในแต่ละสาเหตุ พร้อมทั้งทำการประเมินความสามารถในการตรวจจับ (Detection)
7. ประเมินค่าความเสี่ยงของแต่ละสาเหตุ เพื่อจัดอันดับความสำคัญ (RPN)
8. ทำการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการในภาพรวมเพื่อลดค่า RPN ลดลง

ตารางที่ 10 การประยุกต์ใช้ FMEA ในกระบวนการผลิต

กระบวนการ Process	สภาพการขัดข้อง ที่เป็นไปได้ Failure Mode	ผลกระทบ ที่เป็นไปได้	S	สาเหตุขัดข้อง ที่เป็นไปได้	O	สถานะปัจจุบัน		D	RPN
						การป้องกัน	การตรวจสอบ		
การตรวจรับ วัตถุดิบ ประเภทลวด	ลวดงอ บิดเบี้ยว เสียรูปทรง ผิวลวด ไม่เรียบ ลวดเป็น สนิม	เข้าแม่พิมพ์ไม่ได้	4	1. กระบวนการ จัดส่งมีปัญหา 2. Supplier ไม่ ควบคุมคุณภาพ 3. การขนย้าย ภายในโรงงานไม่	2	ยังไม่ชัดเจน	ตรวจสอบการ รับเข้าวัตถุดิบ	9	72
แม่พิมพ์ (Mold)	แม่พิมพ์แตก หลวม	1. รูปทรงของ ชิ้นงานไม่ได้ตาม Spec ของลูกค้า 2. ผลิตสกรูไม่ได้	7	1. ไม่มีการกำหนด 2. ไม่มีการตรวจ สภาพก่อน ทำงาน	4	ตรวจสอบประจำเดือน	ตรวจสอบทุก เดือน	3	84
หัวส่งลวด	แตก หลวม	1. รูปทรงของ ชิ้นงานได้ตาม 2. ผลิตสกรูไม่ได้	3	1. ไม่มีการกำหนด 2. ไม่มีการตรวจ สภาพหัวส่งลวด	2	ตรวจสอบสภาพราย เดือน		8	18
รูลวด	รูลวดหลวม	ทำให้หัวสกรูเสียรูป	4	1. ไม่มีการกำหนด 2. ไม่มีการตรวจ สภาพรูส่งลวด	3	พนักงานเดินเครื่อง สังเกตอาการ	ก่อนเดินเครื่อง	7	84
Die แม่พิมพ์ รีดเกลียว	เกลียวลวดล้ม ค่า Diameter ของ เกลียว ต่ำ เกลียวคอคแคบ เกลียวปลายฉนวน เกลียวแตกร่อง	ชิ้นงานเสียรูปไม่ เป็นไปตาม Spec ของลูกค้า	3	1. ลูกปืนข้อเหวี่ยง 2. หน้า Die สึกหรอ 3. Die หมดยุ การ ใช้งาน	5	ไม่ชัดเจน ซ่อมเมื่อเสียเท่านั้น	ตรวจสอบเมื่อ ขัดข้อง	8	120

หลังจากได้ร่วมกันวิเคราะห์ FMEA ในครั้งที่ 1 ดังแสดงในตารางที่ 10 แล้ว ทีมงานได้ร่วมกันเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงกระบวนการเพื่อลดผลกระทบและหาแนวทางในการขจัดสาเหตุของความผันแปรต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ข้อเสนอแนะการแก้แนวโน้มผลกระทบกระบวนการผลิต

กระบวนการ Process	สภาพการขัดข้อง ที่เป็นไปได้ Failure Mode	ผลกระทบ ที่เป็นไปได้	ข้อเสนอแนะ การแก้ไข	เป้าหมาย กำหนดเวลาเสร็จ
การตรวจรับ วัตถุดิบประเภท ลวด	ลวดงอ บิดเบี้ยวเสีย รูปทรง ผิวลวดไม่เรียบ ลวดเป็นสนิม	เข้าแม่พิมพ์ไม่ได้	1. ควบคุมการขน ย้าย Material ภายในโรงงาน อย่างระมัดระวัง 2. ควบคุมคุณภาพ จาก Supplier ผู้ส่งมอบ 3. ควบคุมการ ตรวจรับวัตถุดิบ	2 สัปดาห์
แม่พิมพ์ (Mold)	แม่พิมพ์แตก หลวม	1. รูปทรงของชิ้นงาน ไม่ได้ตาม Spec ของลูกค้า 2. ผลิตสกรูไม่ได้ ทำให้ล่าช้า	1. กำหนดระยะเวลา ในการใช้งานและ เปลี่ยนแม่พิมพ์ 2. กำหนดการตรวจ สอบสภาพ แม่พิมพ์ก่อนใช้ งาน	1 เดือน
หัวส่งลวด	แตก หลวม	1. รูปทรงของชิ้นงาน ไม่ได้ตาม Spec ของลูกค้า 2. ผลิตสกรูไม่ได้ ทำให้ล่าช้า	1. กำหนดระยะเวลา ในการใช้งานและ เปลี่ยนหัวส่งลวด 2. กำหนดการตรวจ สอบสภาพหัวส่ง ลวดก่อนใช้งาน	2 สัปดาห์
รูลวด	รูลวดหลวม	ทำให้หัวสกรูเสียรูป	1. กำหนดการตรวจ สอบสภาพรูลวด	2 สัปดาห์
Die แม่พิมพ์ รีดเกลียว	เกลียวลวดล้ม ค่า Diameter ของ เกลียว ต่ำ เกลียวคอแตก เกลียวปลายด้าม เกลียวแตกร่อง	ชิ้นงานเสียรูปไม่ เป็นไปตาม Spec ของลูกค้า	1. กำหนดระยะเวลา ในการใช้งานและ Die 2. กำหนดการตรวจ สอบสภาพ Die ก่อนใช้งาน	1 เดือน

การศึกษาการประยุกต์ใช้การควบคุมกระบวนการเชิงสถิติหรือ SPC

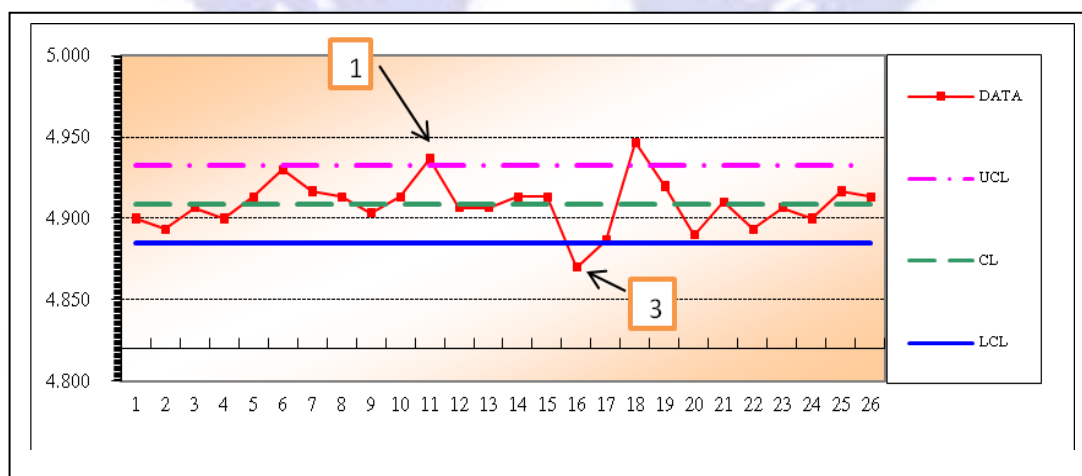
การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาให้ความสนใจที่เครื่องจักร A18 และเครื่องจักร B17 ซึ่งดำเนินการผลิตชิ้นงาน SCREW-JMP- M5 ขนาด 0.8 x 25 มิลลิเมตร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลคุณสมบัติ เฉพาะผลิตภัณฑ์ซึ่งกำหนดโดยลูกค้าให้ควบคุมค่าเส้นผ่าศูนย์กลางของเกลียวหรือค่า D ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 4.88 ม.ม. ถึง 4.94 ม.ม. โดยกำหนดขนาดของตัวอย่างที่ต้องเก็บข้อมูลสองช่วง คือ ช่วงที่ 1 เป็นช่วงก่อนการปรับปรุงกระบวนการในเดือนกันยายน 2553 และช่วงที่ 2 เป็นช่วงหลังจากที่ได้ทำการปรับปรุงกระบวนการเสร็จเรียบร้อยแล้วในเดือนพฤศจิกายน 2553 โดยฝ่ายควบคุมคุณภาพจะดำเนินการวัดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเกลียว 26 กลุ่มตัวอย่างต่อเดือน ตัวอย่างละ 3 ชิ้น ลงในแบบฟอร์ม In-Process QC Inspection Report (FR-QC-09 Rev.00) แล้วทำการประมวลผลด้วยโปรแกรม Microsoft Excel

ตารางที่ 12 ข้อมูลการวัดชิ้นงาน SCREW-JMP- M5

กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างย่อย			X-bar	R
	1	2	3		
1	4.88	4.90	4.92	4.9000	0.04
2	4.89	4.90	4.89	4.8933	0.01
3	4.90	4.90	4.92	4.9066	0.02
4	4.91	4.89	4.90	4.9000	0.02
5	4.93	4.90	4.91	4.9133	0.03
6	4.94	4.93	4.92	4.9300	0.02
7	4.91	4.94	4.90	4.9166	0.04
8	4.90	4.94	4.90	4.9133	0.04
9	4.91	4.90	4.90	4.9033	0.01
10	4.91	4.90	4.93	4.9133	0.03
11	4.95	4.94	4.92	4.9366	0.03
12	4.90	4.92	4.90	4.9066	0.02
13	4.90	4.91	4.91	4.9066	0.01
14	4.93	4.92	4.89	4.9133	0.04
15	4.92	4.92	4.90	4.9133	0.02
16	4.87	4.86	4.88	4.8700	0.02
17	4.89	4.88	4.89	4.8866	0.01

ตารางที่ 12 ข้อมูลการวัดชิ้นงาน SCREW-JMP- M5 (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างย่อย			X-bar	R
	1	2	3		
18	4.95	4.93	4.96	4.9466	0.03
19	4.91	4.93	4.92	4.9200	0.02
20	4.89	4.90	4.88	4.8900	0.02
21	4.88	4.89	4.90	4.90	0.02
22	4.92	4.91	4.91	4.9100	0.01
23	4.89	4.90	4.88	4.8900	0.02
24	4.88	4.89	4.90	4.90	0.02
25	4.92	4.91	4.91	4.9100	0.01
26	4.89	4.90	4.88	4.8900	0.02
				$\bar{\bar{X}} = 4.908$	$\bar{R} = 0.02$

รูปที่ 11 แผนภูมิควบคุมค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ -Chart (ก่อนการปรับปรุง)

ผลจากการคำนวณโดยโปรแกรม Microsoft Excel ได้ค่าเฉลี่ยกลางรวมของกลุ่มข้อมูลมีค่า 4.908 และค่าพิสัยควบคุมบนมีค่า 4.932 และค่าพิสัยควบคุมล่างมีค่า 4.885 แต่จะเห็นว่าแผนภูมิควบคุมค่าเฉลี่ยมีข้อมูลที่อยู่นอกขอบเขตพิสัยควบคุมบน 2 จุด คือ ช่วงที่ 11 และ 18 และมีข้อมูลที่อยู่นอกพิสัยควบคุมล่าง 1 จุด คือ ช่วงที่ 16 แสดงว่าทั้ง 3 จุดนั้นเกิดความผันแปรที่ผิดปกติเกิดขึ้นในกระบวนการผลิต ซึ่งจากการตรวจสอบโดยมีการประชุมทบทวนจากฝ่ายบริหารฝ่ายผลิตและฝ่ายควบคุมคุณภาพสามารถสรุปสาเหตุจากช่วงเวลาทั้ง 3 ช่วงที่เกิดความผิดปกติดังกล่าวได้ดังนี้

- จุดที่ 1 คือ ช่วงที่ 11 พบว่า เป็นช่วงของการเปลี่ยนกะ มีพนักงานใหม่ซึ่งยังไม่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการใช้เครื่องมือวัดสำหรับวัดชิ้นงาน และเครื่องมือวัดยังไม่ได้รับการสอบเทียบตามแผนประจำปีที่กำหนดไว้
- จุดที่ 2 คือ ช่วงที่ 18 พบว่า เป็นช่วงที่เครื่องจักรเกิดเหตุขัดข้องในกะกลางคืน แล้วทำให้การผลิตหยุดชั่วคราวเพื่อซ่อมเครื่องจักร ตามรายงานไปแจ้งซ่อมในเดือนตุลาคม 2553
- จุดที่ 3 คือ ช่วงที่ 16 พบว่า เป็นช่วงที่มีการทดลองใช้ผู้รับจ้างช่วงจากภายนอก รายใหม่เพื่อทำการชุบแข็งชิ้นงาน

คำนวณค่าสมรรถนะกระบวนการ ($C_p = \frac{USL - LSL}{6\sigma}$)

จากผลการคำนวณได้ค่าเฉลี่ยของข้อมูลทั้งหมด $\bar{X} = 4.908$ ลูกค้ำกำหนดให้ $USL = 4.94$ และ $LSL = 4.88$

แทนค่า $\frac{4.94 - 4.88}{6\sigma}$ และ σ หาได้จาก $\frac{\bar{R}}{d2}$ จะได้ $\frac{0.020}{1.693} = 0.0141$

ฉะนั้นจะได้ C_p มีค่า $\frac{4.944 - 4.88}{6(0.0141)} = 0.95$ ซึ่งมีค่า < 1 แสดงว่าเครื่องจักรไม่สามารถผลิตได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพสม่ำเสมอทำให้มีของเสียปนออกมา

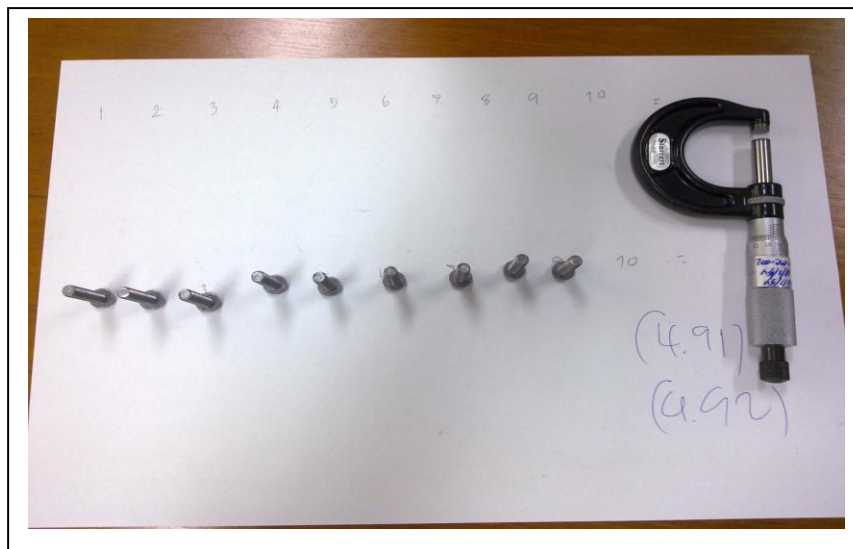
คำนวณค่าอัตราส่วนสมรรถนะกระบวนการ (C_{pk} ค่าต่ำสุดระหว่าง $\frac{USL - \bar{X}}{3\sigma}$, $\frac{\bar{X} - LSL}{3\sigma}$)

แทนค่า $\left[\frac{4.940 - 4.908}{3(0.0141)}, \frac{4.908 - 4.88}{3(0.0141)} \right]$ จะได้ 0.95, 0.83 ค่าต่ำสุดที่ได้คือ 0.83

ฉะนั้นจะได้ $C_{pk} = 0.83 < 1$ แสดงว่ามีผลิตภัณฑ์บางส่วนจากกระบวนการผลิตไม่มีคุณสมบัติตามข้อกำหนด (Out of Specification) หรือกระบวนการมีเสถียรภาพ และสมรรถนะที่ต่ำ

ศึกษาการวิเคราะห์ระบบการวัดด้วยวิธี GR&R

ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ระบบการวัดโดยพนักงานฝ่ายควบคุมคุณภาพ 3 คน พร้อมกับเครื่องมือวัด Vernier Digital Caliper ที่ได้รับการสอบเทียบและชิ้นงานตัวอย่าง 10 ชิ้น เพื่อประเมินค่าความเชื่อมั่นของระบบการวัดที่ได้จากค่า % GR&R

รูปที่ 12 เครื่องมือวัดและชิ้นงานตัวอย่าง

รูปที่ 13 ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการศึกษาระบบการวัด MSA

ตารางที่ 13 ผลการศึกษาการวัดด้วยวิธี GR&R

GR&R												Doc. No. F-QA-05-03	
Date : Part Name : Screw JP25 Characteristic : - Specification : 4.91 ±0.03 Study Area : QA-ROOM												Gauge : Vernier digital Caliper Equipment No. : V/QC/004 Maker : Name of Appraiser 1 : ดวิทย์ สุขมิ่ง Name of Appraiser 2 : สุวิทย์ สายเพชร Name of Appraiser 3 : พลวิณา แสนคำ	
Tolerance 0.06 USL = 4.94 LSL = 4.88													
APPRaiser		PART										Average	
/TRIAL #		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1	1	4.92	4.92	4.91	4.91	4.91	4.91	4.92	4.91	4.91	4.91	4.9130	
	2	4.91	4.91	4.92	4.92	4.92	4.92	4.92	4.91	4.91	4.92	4.9160	
	3	4.92	4.92	4.91	4.91	4.92	4.91	4.91	4.92	4.91	4.92	4.9150	
	Average	4.917	4.917	4.913	4.913	4.917	4.913	4.917	4.913	4.910	4.917	$\bar{X}_a = 4.9147$	
	Range	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	0.01	$R_a = 0.0090$	
2	1	4.91	4.91	4.91	4.91	4.91	4.91	4.91	4.91	4.91	4.92	4.9110	
	2	4.92	4.91	4.91	4.91	4.91	4.91	4.91	4.91	4.91	4.91	4.9110	
	3	4.91	4.92	4.91	4.91	4.91	4.91	4.92	4.92	4.91	4.92	4.9140	
	Average	4.913	4.913	4.910	4.910	4.910	4.910	4.913	4.913	4.910	4.917	$\bar{X}_b = 4.9120$	
	Range	0.01	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.01	0.00	0.01	$R_b = 0.0050$	
3	1	4.92	4.92	4.91	4.91	4.91	4.91	4.92	4.92	4.92	4.92	4.9160	
	2	4.91	4.91	4.91	4.92	4.91	4.91	4.91	4.92	4.91	4.92	4.9130	
	3	4.91	4.91	4.92	4.91	4.91	4.91	4.91	4.91	4.92	4.91	4.9120	
	Average	4.913	4.913	4.913	4.913	4.910	4.910	4.913	4.917	4.917	4.917	$\bar{X}_c = 4.9137$	
	Range	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	$R_c = 0.0080$	
Part Average ($\bar{X}_p$)		4.914	4.914	4.912	4.912	4.912	4.911	4.914	4.914	4.912	4.917	$\bar{\bar{X}} = 4.9134$	
$[R_a = 0.0090] + [R_b = 0.0050] + [R_c = 0.0080] / [\# \text{ OF APPRAISER} = 3] = 0.01$												$\bar{R} = 0.0073$	
$[\text{Max } \bar{X} = 4.9147] - [\text{Min } \bar{X} = 4.9120] = \bar{X}_{DIFF}$												0.0027	
$[\bar{R} = 0.0073] \times [D_4 = 2.5800] = UCL_R$												0.01892	
$[\bar{R} = 0.0073] \times [D_3 = 0.0000] = LCL_R$												0.0000	
* $D_4 = 3.27$ for 2 trials and 2.58 for 3 trials ; $D_3 = 0$ for up to 7 trials. UCL_R represents the limit of individual R's. Circle those that are beyond this limit. Identify the cause and correct. Repeat these readings using the same appraiser and unit as originally used or discard values and re-average and recompute R and the limiting value from the remaining observations.													
APPROVED						CHECKED						REPORT BY	
/ /						/ /						/ /	

บทที่ 4

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะกล่าวถึงบทสรุปที่ได้จากการศึกษา คือ สรุปผลข้อมูลพื้นฐานของการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเทคนิคตามมาตรฐาน ISO/TS16949:2009 ของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ระดับล่าง

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษากระบวนการผลิตชิ้นงาน SCREW JMP M5 เพื่อทำการวิเคราะห์ และลดความผันแปรที่เกิดขึ้นในการบวนการผลิตโดยประยุกต์ใช้เทคนิค FMEA, SPC, MSA สำหรับกระบวนการ โดยเริ่มจากเลือกชิ้นส่วนที่ทำการศึกษาซึ่งได้พิจารณาจากชิ้นส่วนหลักที่อยู่ในกลุ่มของชิ้นส่วนยานยนต์ โดยอาศัยสถิติข้อมูลประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตในช่วงเดือน มิถุนายน – กันยายน พ.ศ. 2553

หลังจากนั้นทำการศึกษากระบวนการผลิตของชิ้นงาน SCREW JMP M5 แผนผังแสดงการไหลของกระบวนการ บ่งชี้หน้าที่และเป้าหมายของแต่ละกระบวนการ ระบุค่าวิกฤต กำหนดรายการข้อบกพร่อง ประเมินความรุนแรงของผลกระทบ (Severity) ประเมินโอกาสที่สาเหตุต่าง ๆ จะเกิดขึ้น (Occurrence) โดยอาศัยผังก้างปลาช่วยในการวิเคราะห์ ประเมินความสามารถในการตรวจจับ (Detection) และคำนวณค่า RPN หลังจากได้ค่าตัวเลข RPN แล้วทำการปรับปรุงกระบวนการ ซึ่งในการปรับปรุงได้ร่วมกันระดมความคิดของทีมงาน พบว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดความผันแปรในแต่ละกระบวนการมีลักษณะแตกต่างกันซึ่งส่งผลให้ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นมีลักษณะแตกต่างกัน เช่น ข้อบกพร่องเกิดจากพนักงาน วิธีการปฏิบัติงาน ได้จัดทำแผนควบคุมคุณภาพช่วยเพื่อลดความผิดพลาด และทำการอบรมพนักงานโดยหัวหน้าแผนกและทดสอบพนักงานอย่างสม่ำเสมอ ข้อบกพร่องเกิดจากการเครื่องจักรที่ใช้ในกระบวนการผลิต ได้ทำการขจัดข้อบกพร่องเกิดจากความไม่พร้อมของเครื่องจักร ได้ปรับปรุงโดยการวางแผนการซ่อมบำรุงเชิงป้องกัน มีการตรวจเช็คสภาพเครื่องจักรเพื่อให้เกิดความพร้อมก่อนปฏิบัติงาน

หลังจากทำการแก้ไขปรับปรุงกระบวนการผลิตได้ทำประเมินค่า RPN ครั้งที่ 2 พบว่าค่า RPN ทุกค่าลดลงดังแสดงในตารางที่ 14 และเมื่อทำการเปรียบเทียบข้อมูลประสิทธิภาพกระบวนการผลิตในช่วงก่อนการปรับปรุง และหลังการปรับปรุงพบว่ามีสัดส่วนของประสิทธิภาพกระบวนการผลิตที่เพิ่มขึ้นดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์ FMEA หลังดำเนินการปรับปรุงกระบวนการผลิต

กระบวนการ Process	สภาพการขัดข้อง ที่เป็นไปได้	ผลกระทบ ที่เป็นไปได้	RPN เดิม	ผลการแก้ไข				
				การแก้ไข	S	O	D	RPN ใหม่
การตรวจรับ วัตถุดิบประเภท ลวด	ลวดงอ, บิดเบี้ยว เสียรูปทรง ผิวลวดไม่เรียบ ลวดเป็นสนิม	เข้าแม่พิมพ์ไม่ได้		1. กำหนดมาตรฐาน การตรวจรับ วัตถุดิบ 2. ควบคุมผู้ส่งมอบ โดยเพิ่มความถี่ การประเมิน	3	3	5	45
แม่พิมพ์ (Mold)	แม่พิมพ์แตก หลวม	1. รูปทรงของชิ้นงาน ไม่ได้ตาม Spec ของ ลูกค้า 2. ผลิตสกรูไม่ได้ ทำให้ ล้าช้า	84	1. ทำแผนบำรุงรักษา แม่พิมพ์ 2. ตรวจสอบรับเข้า แม่พิมพ์ตาม WI	5	4	3	60
หัวส่งลวด	แตก หลวม	1. รูปทรงของชิ้นงาน ไม่ได้ตาม Spec ของ ลูกค้า 2. ผลิตสกรูไม่ได้ ทำให้ ล้าช้า	48	เปลี่ยนหัวส่งลวดใหม่ และทำการตรวจเช็ค ตาม WI	2	2	7	28
รูลวด	รูลวดหลวม	ทำให้หัวสกรูเสียรูป	84	บำรุงรักษาเครื่องจักร ตาม WI และเปลี่ยน ชิ้นส่วนที่ชำรุดใหม่ ทันที	3	3	5	45
Die แม่พิมพ์รีด เกลียว	เกลียวลวดล้ม ค่า Diameter ของ เกลียว ต่ำ เกลียวคอคแตก เกลียวปลายตัวน เกลียวแตกร่อง	ชิ้นงานเสียรูปไม่เป็นไป ตาม Spec ของลูกค้า	120	บำรุงรักษา Die ตาม WI และจัดทำตาราง การเปลี่ยนตามชั่วโมง การเดินเครื่อง	2	5	7	70

หลังจากที่ได้ดำเนินการปรับปรุงกระบวนการตามที่ได้ดำเนินการไปในบทที่ 3 แล้วนั้นเพื่อเป็นการตรวจสอบว่าระบบการวัด (Measurement System) มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือมากขึ้นเพียงใดได้ทำการศึกษาระบบการวัดด้วยวิธี GR&R เพื่อศึกษาค่าความเชื่อมั่นของระบบการวัดและชนิดของความผันแปรที่เกิดขึ้นในกระบวนการวัดผลิตภัณฑ์ซึ่งจะแสดงด้วยค่า % GR&R %EV และ %AV

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ระบบการวัดด้วยวิธี GR&R

GR&R		Doc. No.	
Date : _____		F-QA-05-03	
Part Name : Screw JP25		Gauge : Vernier digital Caliper P. 2 / 2	
Characteristic : -		Maker : _____	
Specification : 4.91 ±0.03		No. of Appraiser : อดิษฐ์ สุขมิ่ง	
Study Area : QA-ROOM		สุวิทย์ สายเพชร	
Tolerance 0.06		ทวิวัฒนา แสนคำ	

ELEMENT UNIT ANALYSIS		% TOTAL VARIATION (TV)	
REPEATABILITY - EQUIPMENT VARIATION (EV) $EV = R \times K_1$ So, EV = 0.0224		$\% EV = (EV / TV) \times 100$ = 90.0863 % $\% EV = (EV / TOLERANCE) \times 100$ = 3.7278 %	
REPRODUCIBILITY - APPRAISER VARIATION (AV) $AV = \sqrt{[(X_{DIFF} \times K_2)^2 - (EV^2 / nr)]}$ So, AV = 0.0059		$\% AV = (AV / TV) \times 100$ = 23.8841 % $\% AV = (AV / TOLERANCE) \times 100$ = 0.9883 %	
REPEATABILITY & REPRODUCIBILITY (R&R) $R\&R = \sqrt{(EV^2 + AV^2)}$ So, R&R = 0.0231		$\% R\&R = (R\&R / TV) \times 100$ = 93.1986 % $\% R\&R = (R\&R / TOLERANCE) \times 100$ = 3.8566 %	
PART VARIATION (PV) $PV = R_p \times K_3$ So, PV = 0.0090		$\% PV = (PV / TV) \times 100$ = 36.2493 %	
TOTAL VARIATION (TV) $TV = \sqrt{(R\&R^2 + PV^2)}$ So, TV = 0.0248		SAMMARY by Total Variation (Tolerance) X : % R&R < 10 % = Excellent : 10% ≤ %R&R < 30 % = Good : 20% ≤ %R&R < 30 % = Accept : % R&R ≥ 30 % = Reject	

APPROVED	CHECKED	REPORT BY
/ /	/ /	/ /

จากผลการวิเคราะห์การศึกษาระบบการวัด MSA ด้วยวิธี GR&R ด้วยโปรแกรม Microsoft Excel ซึ่งแสดงค่า %GR&R, %EV และ %AV ของระบบการวัด สรุปผลได้ดังนี้

1. %GR&R = 3.85% < 10% แสดงว่าระบบมีการวัดอยู่ในเกณฑ์ที่ดีสามารถยอมรับได้

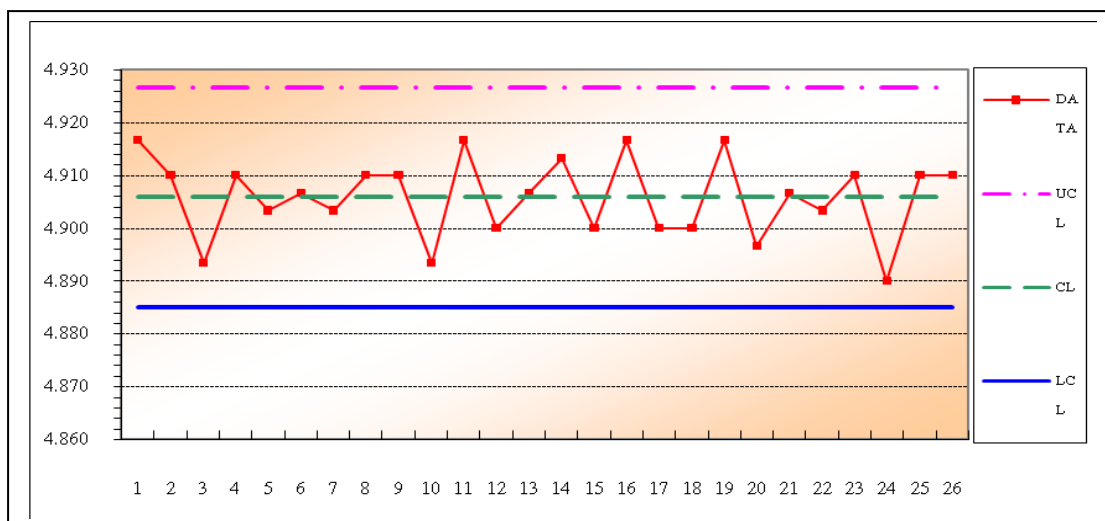
2. %EV > %AV ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความผันแปรที่เกิดจากเครื่องมือมีค่ามากกว่าความผันแปรที่เกิดจากผู้ที่ทำการวัด ผลที่ได้นั้นมีสาเหตุและสิ่งซึ่งต้องปรับปรุงเพิ่มเติม

คือ ต้องการการบำรุงรักษาถี่มากขึ้นหรือทำการสอบเทียบถี่ขึ้น เนื่องจากเครื่องมือวัดดังกล่าวใช้งานเป็นประจำอาจจะเกิดการคลาดเคลื่อนได้

ผลการประเมินเสถียรภาพและความสามารถของกระบวนการหลังจากที่ได้ควบคุมกระบวนการตามแผนคุณภาพที่ได้จัดทำขึ้น โดยการเก็บข้อมูลขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเกลียวของชิ้นงาน SCREW JMP M5 จำนวน 26 กลุ่มตัวอย่าง ตัวอย่างละ 3 ชิ้น ลงในแบบฟอร์ม In-Process QC Inspection report (FR-QC-09 Rev.00) เพื่อทำการจัดทำแผนภูมิควบคุมค่าเฉลี่ยและพิสัย แล้ววิเคราะห์ผลเพื่อสรุปว่ากระบวนการมีเสถียรภาพและความสามารถภายใต้กระบวนการผลิตมากน้อยเพียงใดเพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุงต่อไป

ตารางที่ 16 การเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำแผนภูมิควบคุมหลังปรับปรุงกระบวนการผลิต

กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างย่อย			X-bar	R
	1	2	3		
1	4.88	4.90	4.92	4.9000	0.04
2	4.89	4.90	4.89	4.8933	0.01
3	4.90	4.90	4.92	4.9066	0.02
4	4.91	4.89	4.90	4.9000	0.02
5	4.93	4.90	4.91	4.9133	0.03
6	4.94	4.93	4.92	4.9300	0.02
7	4.91	4.94	4.90	4.9166	0.04
8	4.90	4.94	4.90	4.9133	0.04
9	4.91	4.90	4.90	4.9033	0.01
10	4.91	4.90	4.93	4.9133	0.03
11	4.90	4.91	4.92	4.9366	0.03
12	4.90	4.92	4.90	4.9066	0.02
13	4.90	4.91	4.91	4.9066	0.01
14	4.93	4.92	4.89	4.9133	0.04
15	4.92	4.92	4.90	4.9133	0.02
16	4.89	4.90	4.88	4.8700	0.02
17	4.89	4.88	4.89	4.8866	0.01
18	4.91	4.91	4.92	4.9466	0.03
19	4.91	4.93	4.92	4.9200	0.02
20	4.89	4.90	4.88	4.8900	0.02
21	4.88	4.89	4.90	4.90	0.02
22	4.92	4.91	4.91	4.9100	0.01
23	4.89	4.90	4.88	4.8900	0.02
24	4.88	4.89	4.90	4.90	0.02
25	4.92	4.91	4.91	4.9100	0.01
26	4.89	4.90	4.88	4.8900	0.02
				X-bar=4.905	R-bar=0.02

รูปที่ 14 แผนภูมิควบคุมค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ -Chart (หลังการปรับปรุง)

ผลจากการคำนวณโดยโปรแกรม Microsoft Excel ได้ค่าเฉลี่ยกลางรวมของกลุ่มข้อมูลมีค่า 4.906 และค่าพิสัยควบคุมบนมีค่า 4.927 และค่าพิสัยควบคุมล่างมีค่า 4.885 จะเห็นว่าหลังดำเนินการควบคุมกระบวนการผลิตแผนภูมิควบคุมค่าเฉลี่ยมีเสถียรภาพของกระบวนการมากขึ้นคือความผันแปรภายใต้กระบวนการลดลงโดยไม่มีข้อมูลในกลุ่มใดที่อยู่นอกพิสัยควบคุม

คำนวณค่าสมรรถนะกระบวนการ C_p และค่าอัตราส่วนสมรรถนะกระบวนการ C_{pk}

$$\text{หาสมรรถนะกระบวนการ } C_p = \frac{USL - LSL}{6\sigma}$$

$$\text{เฉลี่ยของข้อมูลทั้งหมด } \bar{X} = 4.906$$

$$USL = 4.94, LSL = 4.88 \text{ ซึ่งถูกคํากำหนดให้ แทนค่า } \frac{4.944 - 4.88}{6\sigma}$$

$$\sigma \text{ หาได้จาก } \frac{\bar{R}}{d_2} \text{ จะได้ } \frac{0.020}{1.693} = 0.0118 \text{ ฉะนั้น } \frac{4.944 - 4.880}{6(0.0118)} = 1.22$$

ฉะนั้น $C_p > 1$ กระบวนการมีศักยภาพดี แสดงว่า เครื่องจักรสามารถผลิตของดีได้สม่ำเสมอมากขึ้น เนื่องจากได้มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์เครื่องจักรในกระบวนการผลิตตามแผนที่กำหนดไว้ ทำให้มีของเสียในกระบวนการน้อยลง

หาค่าอัตราส่วนสมรรถนะกระบวนการ Cpk ค่าต่ำสุดระหว่าง $\frac{USL - \bar{X}}{3\sigma}$, $\frac{\bar{X} - LSL}{3\sigma}$

แทนค่า $\left[\frac{4.940 - 4.905}{3(0.0141)}, \frac{4.905 - 4.880}{3(0.0141)} \right]$ จะได้ 1.14, 1.32 ค่าต่ำสุดที่ได้คือ 1.14

Cpk ที่ได้มีค่า >1 แสดงว่า ผลิตภัณฑ์โดยส่วนมากจากกระบวนการผลิตมีคุณสมบัติเป็นไปตามข้อกำหนด (Inside Specification) หรือกระบวนการมีความเสถียรภาพมากขึ้นหลังปรับปรุงกระบวนการ

สรุปผลการดำเนินงานก่อนและหลังการปรับปรุงกระบวนการผลิต

ตารางที่ 17 สรุปประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตชิ้นงาน (SCREW JMP M5)

ประสิทธิภาพของ กระบวนการผลิตชิ้นงาน (SCREW JMP M5)	จำนวนเป้าหมาย ผลผลิตจาก ลูกค้า(ชิ้น)	ผลผลิตที่ทำได้ (ชิ้น)	ความสามารถ ในการผลิตได้ เมื่อเทียบกับ เป้าหมาย(%)
ก่อนปรับปรุง (มิ.ย. 53-ก.ย. 53)	150,000	112,500	75
หลังปรับปรุง (พ.ย. 53-ม.ค. 54)	200,000	187,900	93
ประสิทธิภาพในการผลิตที่ เพิ่มขึ้น	50,000	75400	18

ตารางที่ 18 สรุปสมรรถนะของกระบวนการผลิตชิ้นงาน (SCREW JMP M5)

สมรรถนะของกระบวนการผลิตชิ้นงาน (SCREW JMP M5)	Cp	Cpk
ก่อนปรับปรุง (มิ.ย. 53-ก.ย. 53)	0.95	0.83
หลังปรับปรุง (พ.ย. 53- ม.ค. 54)	1.22	1.14
สมรรถนะของกระบวนการผลิตหลังปรับปรุงเพิ่มขึ้น	0.26	0.30

ตารางที่ 19 สรุปค่า RPN ของกระบวนการผลิตชิ้นงาน (SCREW JMP M5)

ค่า RPN ของกระบวนการ ผลิตชิ้นงาน (SCREW JMP M5)	Dieแม่พิมพ์ รีดเกลียว	Mold แม่พิมพ์ ชิ้นงาน	รูลวด	การตรวจ รับวัตถุดิบ ลวด	หัวส่ง ลวด
ก่อนปรับปรุง (มิ.ย. 53-ก.ย. 53)	120	84	84	72	48
หลังปรับปรุง (พ.ย. 53-ม.ค. 54)	70	60	45	45	28
ค่า RPN ของกระบวนการหลัง ปรับปรุงลดลง	50	16	39	27	20

ตารางที่ 20 สรุปค่า % GR&R ของการวัดชิ้นงาน (SCREW JMP M5)

% GR&R ของ ระบบการวัด ชิ้นงาน(SCREW JMP M5)	% GR&R < 10 % อยู่ใน เกณฑ์ที่ยอมรับได้โดย ไม่ต้องแก้ไข	$10 \% \leq \% \text{ GR\&R } < 30 \%$ อาจยอมรับได้ ให้พิจารณาปัจจัยอื่น ๆ อาทิ การประยุกต์ใช้	% GR&R $\geq 30 \%$ ไม่สามารถ ยอมรับได้ ต้องค้นหา สาเหตุแล้ว ทำการแก้ไข
ผลที่ได้จากการ วิเคราะห์ระบบการ วัดจากพนักงาน 3 คนและชิ้นงาน 10 ตัวอย่าง	ผลที่ได้ 3.85% อยู่ใน เกณฑ์ที่ดีแต่ต้องปรับปรุง ในส่วน of เครื่องมือวัด เพิ่มเติม เช่นเพิ่มความถี่ ในการสอบเทียบภายใน บริษัท	N/A	N/A

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษานี้ได้ทำการศึกษาระบบการผลิตชิ้นงาน SCREW JMP M5 และเครื่องจักร A-17 และ B-18 เท่านั้น เนื่องจากเป็นชิ้นงานที่ผลิตด้วยเครื่องจักรเฉพาะในกลุ่มชิ้นส่วนยานยนต์ที่ต้องการศึกษาถึงสมรรถนะของกระบวนการเพื่อลดความผันแปรที่เกิดขึ้นจะนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป จึงควรทำการศึกษาระบบการควบคุมในผลิตภัณฑ์ในกลุ่มที่เหลือเพื่อสามารถควบคุมประสิทธิภาพกระบวนการผลิตได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุมทุกกระบวนการผลิต
2. ในการจัดทำแผนคุณภาพเพื่อควบคุมผลิตรควรแนะนำพนักงานทุกคนที่เกี่ยวข้องและควรมีการให้ความรู้ ฝึกอบรมพนักงานถึงวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง นอกจากนี้เมื่อมีการ

ปรับปรุงวิธีการหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานต่างๆ ควรแก้ไขในเอกสารขั้นตอนการปฏิบัติงานด้วย เพื่อปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ

3. พนักงานที่ต้องใช้อุปกรณ์เครื่องมือวัดควรมีประสบการณ์ในการใช้เครื่องมือวัด แต่ละชนิดเป็นอย่างดี และควรพัฒนาทักษะและเทคนิคในการวัดให้มีประสิทธิภาพที่สม่ำเสมอ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ. (2539ก). สถิติสำหรับงานวิศวกรรม เล่ม 1. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- (2546ข). การวิเคราะห์ความสามารถของกระบวนการ. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- (2547ค). การดำเนินการ **FMEA** สำหรับกระบวนการ. กรุงเทพฯ : ส.เอเชียเพรส.
- (2547ง). การวิเคราะห์อาการขัดข้องและผลกระทบ **FMEA**. กรุงเทพฯ : ส.เอเชียเพรส.
- เกษม พิพัฒน์ปัญญานุกูล. (2541). การควบคุมคุณภาพ. กรุงเทพฯ : ประกอบเมไตร์.
- เฉลิมพล ลีลาผาดิกุล. (2540). การวิเคราะห์และควบคุมปัจจัยที่มีผลกระทบทางคุณภาพสำหรับอุตสาหกรรมผลิตยางรถยนต์. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (วิศวกรรมอุตสาหกรรม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เฉลิมพล ลีลาผาดิกุล. (2540). การวิเคราะห์และควบคุมปัจจัยที่มีผลกระทบทางคุณภาพสำหรับอุตสาหกรรมผลิตยางรถยนต์. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (วิศวกรรมอุตสาหกรรม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ช่วงโชติ พันธุเวช. (2547). การจัดการคุณภาพ. นครปฐม : สำนักพิมพ์สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- ชินวุธ สัตวิรุฒพงศ์. (2543). การประยุกต์ใช้วิธีการวิเคราะห์ระบบการวัด. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (วิศวกรรมอุตสาหกรรม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชิราภรณ์ เศรษฐนันท์. (2542). การลดชิ้นส่วนของเสียในการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ โดยการศึกษาและรวบรวมข้อมูลการสูญเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (วิศวกรรมอุตสาหกรรม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย เชื้อใจ. (2545). การวิเคราะห์ความสามารถของกระบวนการวัดความสะอาดแบบจิบยิดฮาร์ดดิस्कโดยใช้การนับจำนวนอนุภาคของเหลว. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (วิศวกรรมอุตสาหกรรม). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธัญญาภรณ์ ธนบุญสมบัติ. (2546). การวิเคราะห์และลดของเสียในกระบวนการผลิตกระจกนิรภัย ด้านข้างสำหรับรถยนต์ โดยใช้เทคนิค **FMEA**. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (วิศวกรรมอุตสาหกรรม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธัญญาภรณ์ ธนบุญสมบัติ. (2546). การวิเคราะห์และลดของเสียในกระบวนการผลิต กระจกนักรัยด้านข้างสำหรับรถยนต์โดยใช้เทคนิค FMEA. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (วิศวกรรมอุตสาหการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรเดช เรืองศรี. (2550). การพัฒนากระบวนการควบคุมการพิมพ์กล่องบรรจุภัณฑ์เพื่อลดความสูญเสีย. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (วิศวกรรมอุตสาหการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ภักดี พูลสุข. (2546). เทคนิคการแก้ไขปัญหา. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- รังสรรค์ เลิศในสัตย์. (2550). คู่มือการบริหารการผลิตอย่างมืออาชีพ เล่ม 2. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- วรพจน์ รัตนแสงสกุลไทย. (2541). การพัฒนาการควบคุมกระบวนการเชิงสถิติในที่เหมาะสมในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ ของกระบวนการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ที่เป็นแผนรถยนต์. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (วิศวกรรมอุตสาหการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีรพล ปัญญาวิสุทธิกุล. (2543). การปรับปรุงกระบวนการควบคุมคุณภาพในอุตสาหกรรมฉีดขึ้นรูปพลาสติก. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (วิศวกรรมอุตสาหการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2542). คุณภาพ คือ การปรับปรุง. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- วีรพจน์ ลือประสิทธิ์สกุล. (2544). การบริหารกระบวนการอย่างมีคุณภาพ. กรุงเทพฯ : บีบีอาร์เอ็นด์ทีคิวเอ็มคอนซัลแทนท์.
- สถาบันยานยนต์แห่งประเทศไทย. (2553). บทสรุปผู้บริหาร : บทวิเคราะห์เรื่องแนวโน้มและทิศทางการลงทุนในประเทศกับมิติใหม่ของเศรษฐกิจไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันยานยนต์แห่งประเทศไทย.
- เสรี ยูนีพันธ์. (2536). เทคนิคการควบคุมคุณภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรถพล ฤทธิภักดี. (2544). การปรับปรุงคุณภาพสำหรับกระบวนการพ่นสีชิ้นส่วนพลาสติกในอุตสาหกรรมรถยนต์. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (วิศวกรรมอุตสาหการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Automotive Industry Action Group (AIAG). (2001). **Potential Failure Mode and Effect Analysis (FMEA) Reference Manual**. 3rd ed. Southfield : AIAG Publishing.
- Bonett, D. (2006). Approximate Confidence Interval for Standard Deviation of Non-Normal Distribution. **Computational Statistic & Data Analysis**. 50 : 775-82.
- Cohen, J. (1960). A Coefficient for Agreement for Nominal Scales. **Education and Psychological Measurement**. 20 : 36-46.
- Clark, T. J. (1999). Success Through Quality. **Support Guide for the Journey to Continuous Improvement**. Wisconsin : ASQ Quality Press.
- Everitt, B. (1996). **Making Sense of Statistics in Psychology**. Oxford : Oxford University Press.
- Farnum, Nicholas R. (1994). Modern Statistic Quality Control and Improvement. New York : Duxbury Press.
- Grubbs, F. E. (1973). Errors of Measurement, Precision, Accuracy and the Statistical Comparison of Measuring Instruments. **Technometrics**. 15 : 53-66.
- Gryna, F. M. (2001). **Quality Planning and Analysis**. 4th ed. Irwin : McGraw-Hill.
- Montgomery, D. C. (2004). **Introduction to Statistical Quality Control**. 4th ed. New York : John Wiley.
- Hahn, J. H.; & Nelson, W. (1970). A Problem in the Statistical Comparison of Measuring Device. **Technometrics**. 12 : 95-102.
- Martin, K. Starr. (1989). **Managing Production and Operations**. New Jersey : Prentice-Hall
- Stamatis, D. H. (1995). **Failure Mode and Effects Analysis**. Wisconsin : ASQ Quality Press.
- Scipioni, H.; et al. (2002). Strategies to Assure the Absence of GMO in Food Products Application Process in a Confectionery Firm. **FMEA Food Control**. 16 : 569-578.
- Rathel, R.; et al. (2007). Gauge Repeatability and Reproducibility Studies and Measurement System Analysis. **A Multimethod Exploration of the State of Practice**. 23 : 1-12.
- Milwaukee. (2005). Confidence Intervals for Misclassification Rates in a Gauge R&R Study. **Journal of Quality Technology**. 37 : 294-303.